

**Skupno mnenje EOVP in
ENVP št. 2/2022 o predlogu
Evropskega parlamenta in
Sveta o harmoniziranih
pravilih za pravičen dostop
do podatkov in njihovo
uporabo (akt o podatkih)**

Sprejeto 4. maja 2022

Povzetek

EOVP in ENVP želita s tem skupnim mnenjem opozoriti na več glavnih pomislekov glede predloga akta o podatkih in pozvati zakonodajalca k odločnemu ukrepanju.

EOVP in ENVP ugotavljata, da bi se predlog uporabljal za širok nabor izdelkov in storitev, vključno s povezanimi predmeti („internet stvari“), medicinskimi ali zdravstvenimi pripomočki in virtualnimi pomočniki. Z nekaterimi izdelki in storitvami se celo lahko obdelujejo posebne vrste osebnih podatkov, kot so podatki o zdravju ali biometrični podatki. Ker predlog nekaterih vrst podatkov izrecno ne izključuje iz področja svoje uporabe, bi lahko podatki, ki razkrivajo zelo občutljive informacije o posameznikih, postali predmet souporabe in uporabe v skladu s pravili iz predloga.

EOVP in ENVP sicer pozdravljata prizadevanja za zagotovitev, da predlog ne vpliva na sedanji okvir varstva podatkov, vendar menita, da so potrebni dodatni zaščitni ukrepi, da se prepreči znižanje varstva temeljnih pravic do zasebnosti in varstva osebnih podatkov v praksi. Prvič, dodatni zaščitni ukrepi so potrebni zlasti zato, ker bi se v skladu s predlogom pravice dostopa do podatkov ter njihove uporabe in souporabe lahko razširile na subjekte, ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, med drugim tudi na podjetja, glede na pravni naslov, na podlagi katerega se uporablja naprava. Drugič, EOVP in ENVP sta globoko zaskrbljena zaradi določb predloga glede obveznosti dajanja podatkov na voljo organom javnega sektorja ter institucijam, agencijam in organom Unije v primeru „izjemne potrebe“. Navsezadnje sta zaskrbljena, da bo lahko mehanizem nadzora, ki ga vzpostavlja predlog, privedel do razdrobljenega in nepovezanega nadzora.

1. Pravice dostopa do podatkov ter do njihove uporabe in souporabe

Za omejitev tveganj pri razlagi ali izvajanju predloga, ki bi lahko vplivala na uporabo veljavnega okvira za varstvo podatkov ali ga ogrozila, EOVP in ENVP pozivata zakonodajalca, naj izrecno določi, da pri obdelavi osebnih podatkov prevlada zakonodaja o varstvu podatkov, če so določbe predloga v nasprotju z njo.

Za spodbujanje najmanjšega obsega podatkov bi morali biti izdelki zasnovani tako, da posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, dopuščajo možnost, da naprave uporabljajo anonimno, ali tako, da čim manj posegajo v zasebnost, ne glede na svoj pravni naslov na napravi. Tudi imetniki podatkov bi morali čim bolj omejiti količino podatkov, ki zapustijo napravo (na primer z anonimizacijo podatkov).

Poleg tega bi krepitev pravice do prenosljivosti podatkov, ki je v uvodni izjavi 31 navedena kot eden od ciljev predloga, pri osebnih podatkih zahtevala učinkovito povečanje vloge posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, tako da jim omogoči večji nadzor nad svojimi osebnimi podatki. Ker opredelitev pojma „uporabnik“ zajema pravne osebe, bi pri uveljavljanju te pravice s strani podjetja to pomenilo poslovno obveznost za proizvajalca oziroma imetnika podatkov, da podjetjem zagotovi dostop do podatkov in dovoli njihovo uporabo, ne pa „pravico“ posameznikov do dostopa in prenosa svojih osebnih podatkov. V skladu s pojmom „uporabnik“, sprejetim v predlogu, posamezniki dejansko dobijo okrepljeno pravico do prenosljivosti samo slučajno glede na pravni naslov, na podlagi katerega uporabljajo izdelek ali povezano storitev (lastništvo, najem ali zakup), in ne glede na njihovo razmerje do informacij v zvezi z osebno uporabo izdelka ali storitve.

Za učinkovito povečanje vloge posameznikov glede njihovih osebnih podatkov bi bilo zato treba v člen 2(5) predloga in celotno besedilo vključiti pojem uporabnika z naslednjo opredelitvijo: (a) v opredelitev uporabnikov se doda „in posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki“ (b) jasno razlikovanje med primeri, ko je uporabnik posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, in primeri, ko uporabnik ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki.

Poleg tega EOVP in ENVP priporočata, naj se določi, da kadar uporabnik ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, se osebni podatki, ustvarjeni z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, dajo na voljo uporabniku samo in predvsem v skladu s členoma 6 in 9 Splošne uredbe o varstvu podatkov ter pod pogojem, da so po potrebi izpolnjene ustrezne zahteve iz člena 5(3) direktive o e-zasebnosti. Podobne ugotovitve veljajo za dajanje podatkov na voljo tretjim osebam na zahtevo poslovnega uporabnika.

EOVP in ENVP poudarjata, da je treba zagotoviti, da bi morali dostop, uporaba in souporaba osebnih podatkov s strani uporabnikov, ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, ter s strani tretjih oseb in imetnikov podatkov potekati popolnoma v skladu z vsemi določbami Splošne uredbe o varstvu podatkov, uredbe EU o varstvu podatkov in direktive o e-zasebnosti, vključno z obvestilom posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, o dostopu upravljavcev do njihovih osebnih podatkov in olajšanjem uveljavljanja pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, s strani upravljavcev. Opozarjata tudi, da je pomembno zagotoviti, da je vsaka nadaljnja obdelava osebnih podatkov v skladu zlasti s členom 6(4) Splošne uredbe o varstvu podatkov, ob posebnem upoštevanju možnosti avtomatiziranega sprejemanja odločitev, vključno z oblikovanjem profilov, pa v skladu z zadevnimi obveznostmi iz člena 22 navedene uredbe.

EOVP in ENVP priporočata tudi, naj se v predlog vključijo jasne omejitve uporabe osebnih podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelka ali storitve s strani subjektov, ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti kadar je mogoče na podlagi zadevnih podatkov izpeljati natančne ugotovitve o njihovem zasebnem življenju ali bi drugače pomenili velika tveganja za pravice in svoboščine zadevnih posameznikov. EOVP in ENVP zlasti priporočata, naj se uvedejo jasne omejitve uporabe osebnih podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, za neposredno trženje ali oglaševanje, spremljanje zaposlenih, kreditno točkovanje, določitev pravice do zdravstvenega zavarovanja ali za izračun ali spremembo zavarovalnih premij. To priporočilo ne posega v morebitne nadaljnje omejitve, ki bi bile lahko primerne na primer za zaščito ranljivih oseb, zlasti mladoletnikov, ali zaradi posebno občutljive narave nekaterih vrst podatkov (na primer podatkov o uporabi medicinskega pripomočka ali biometričnih podatkov), prav tako ne posega v varstvo, ki ga zagotavlja zakonodaja Unije o varstvu podatkov.

2. Obveznost dajanja podatkov na voljo v primeru „izjemne potrebe“

V zvezi s poglavjem V predloga imata EOVP in ENVP globoke pomisleke glede zakonitosti, nujnosti in sorazmernosti obveznosti dajanja podatkov na voljo organom javnega sektorja ter institucijam, agencijam ali organom Unije v primeru „izjemne potrebe“.

EOVP in ENVP opozarjata, da mora vsaka omejitev pravice do osebnih podatkov temeljiti na pravni podlagi, ki je dovolj dostopna in predvidljiva ter napisana dovolj natančno, da lahko posamezniki razumejo njen obseg. V skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti mora pravna podlaga opredeljevati tudi obseg in način izvrševanja pristojnosti pristojnih organov, spremljati pa jo morajo zaščitni ukrepi, ki zadostujejo za zaščito posameznikov pred samovoljo.

EOVP in ENVP ugotavljata, da niso natančno določene okoliščine, ki upravičujejo dostop, in menita, da mora zakonodajalec veliko bolj natančno opredeliti hipotezo nujnosti ali izjemne potrebe. Poleg tega menita, da bi bilo treba nekatere organe javnega sektorja ter institucije, agencije in organe Unije kot take izključiti iz področja uporabe poglavja V in bi morali imeti samo pristojnost, da imetnikom podatkov naložijo obveznost, da morajo dati podatke na voljo, v skladu s pooblastili iz sektorske zakonodaje.

3. Izvajanje in izvrševanje

EOVP in ENVP opozarjata na tveganje operativnih težav, ki bi lahko izhajale iz imenovanja več kot enega pristojnega organa, odgovornega za uporabo in izvrševanje predloga. Resno ju skrbi, da bo ta struktura upravljanja povzročila

zapletenost in zmedo tako za organizacije kot tudi za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, ter razhajanje regulativnih pristopov v Uniji in tako vplivala na skladnost spremljanja in izvrševanja.

EOVP in ENVP pozdravljata imenovanje nadzornih organov za varstvo podatkov kot pristojnih organov, odgovornih za spremljanje uporabe predloga v zvezi z varstvom osebnih podatkov, kar je pomembno za preprečitev neskladij in morebitnih nasprotij med določbami predloga in zakonodajo o varstvu podatkov ter za ohranitev temeljne pravice do varstva osebnih podatkov iz člena 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

EOVP in ENVP pozivata sozakonodajalca, naj nacionalne nadzorne organe za varstvo podatkov imenujeta tudi za organe, pristojne za usklajevanje na podlagi tega predloga. Nadzorni organi za varstvo podatkov imajo edinstveno pravno in tehnično strokovno znanje s področja spremljanja skladnosti obdelave podatkov. Ker se uporablja Splošna uredba o varstvu podatkov, kadar so v naboru podatkov osebni in neosebni podatki neločljivo povezani, EOVP in ENVP tudi menita, da bi morala v strukturi upravljanja predloga prevladati vloga organov za varstvo podatkov.

Ob upoštevanju nadzorne vloge ENVP kot organa za varstvo podatkov za institucije, organe in agencije Evropske unije ter glede na to, da lahko nekatere institucije, organi in agencije Evropske unije delujejo tudi kot uporabnik ali imetnik podatkov v smislu tega predloga, EOVP in ENVP priporočata, naj se vključi sklic na ENVP kot pristojnega organa za nadzor celotnega predloga, kolikor se nanaša na institucije, organe, urade in agencije Unije.

Kazalo

1	Ozadje.....	6
2	Področje uporabe mnenja	7
3	Ocena.....	7
3.1	Splošne pripombe	7
3.2	Vzajemno delovanje predloga in zakonodaje EU o varstvu podatkov.....	9
3.3	Vzajemno delovanje predloga ter akta o digitalnih trgih in akta o upravljanju podatkov ...	11
3.4	Splošne določbe (poglavje I predloga)	12
3.4.1	Člen 1: Predmet urejanja in področje uporabe.....	12
3.4.2	Člen 2: Opredelitve pojmov	13
3.5	Souporaba podatkov med podjetji in potrošniki ter med podjetji (poglavje II predloga)....	13
3.6	Obveznosti imetnikov podatkov, ki so zakonsko zavezani, da dajo podatke na voljo, ter pogoji v zvezi z dostopom do podatkov in njihovo uporabo med podjetji (poglavji III in IV predloga).....	18
3.7	Dostop do podatkov in njihova uporaba s strani organov javnega sektorja ter institucij, agencij in organov Unije (poglavje V)	21
3.8	Mednarodni okviri zaščitnih ukrepov za neosebne podatke (poglavje VII predloga).....	25
3.9	Izvajanje in izvrševanje (poglavje IX predloga)	25

Evropski odbor za varstvo podatkov in Evropski nadzornik za varstvo podatkov sta –

ob upoštevanju člena 42(2) Uredbe 2018/1725 z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES,

ob upoštevanju Sporazuma EGP ter zlasti Priloge XI in Protokola 37 k Sporazumu EGP, kakor je bil spremenjen s Sklepom Skupnega odbora EGP št. 154/2018 z dne 6. julija 2018 –

SPREJELA NASLEDNJE SKUPNO MNENJE:

1 OZADJE

1. Predlog akta o podatkih (v nadaljevanju: predlog) se sprejme v skladu s Sporočilom „Evropska strategija za podatke“ (v nadaljevanju: strategija za podatke)¹.
2. Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP) in Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP) ugotavljata, da bodo po mnenju Komisije, *„državljeni in državljanke podatkovnim inovacijam zaupali in jih sprejeli samo, če bodo prepričani, da bo kakršna koli souporaba osebnih podatkov v EU v celoti skladna s strogimi pravili EU o varstvu podatkov“*².
3. Kot je navedeno v njegovem obrazložitvenem memorandumu, je predlog *„ključni steber in druga večja pobuda, napovedana v strategiji za podatke. Akt o podatkih bo zlasti pripomogel k oblikovanju medsektorskega okvira upravljanja za dostop do podatkov in njihovo uporabo, in sicer z zakonodajno obravnavo zadev, ki vplivajo na odnose med akterji podatkovnega gospodarstva, da bi se spodbudila horizontalna souporaba podatkov med sektorji“*. Posebni cilji predloga so:
 - *„potrošnikom in podjetjem olajšati dostop do podatkov in njihovo uporabo, hkrati pa ohraniti spodbude za naložbe v načine ustvarjanja vrednosti na podlagi podatkov;*
 - *omogočiti uporabo podatkov, ki jih hranijo podjetja, organom javnega sektorja ter institucijam, agencijam ali organom Unije v nekaterih primerih, ko obstaja izjemna potreba po podatkih;*
 - *olajšati prehajanje med storitvami v oblaku in na robu;*
 - *vzpostaviti zaščitne ukrepe za preprečevanje nezakonitega prenašanja podatkov brez obvestila s strani ponudnikov storitev v oblaku.*
 - *omogočiti razvoj standardov interoperabilnosti za ponovno uporabo podatkov med sektorji“*³.

¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Evropska strategija za podatke z dne 19. februarja 2020, COM(2020) 66 final.

² Evropska strategija za podatke, Uvod, stran 1.

³ Obrazložiteni memorandum, str. 3.

2 PODROČJE UPORABE MNENJA

4. Komisija je 23. februarja 2022 objavila predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o harmoniziranih pravilih za pravičen dostop do podatkov in njihovo uporabo (akt o podatkih) ali (predlog).
5. Komisija je 23. februarja 2022 zaprosila za skupno mnenje EOVP in ENVP o predlogu (v nadaljevanju: mnenje) na podlagi člena 42(2) Uredbe (EU) 2018/1725 (uredba EU o varstvu podatkov).
6. **Predlog je zlasti pomemben za varstvo temeljnih pravic in svoboščin posameznikov pri obdelavi njihovih osebnih podatkov. Področje uporabe mnenja je omejeno na vidike predloga, ki se nanašajo na osebne podatke, ki so eden od glavnih stebrov predloga.**
7. EOVP in ENVP pozdravljata uvodno izjavo 7 predloga, v kateri je izrecno navedeno, da predlog dopolnjuje pravo Unije o varstvu podatkov in zasebnosti, zlasti Splošno uredbo o varstvu podatkov in direktivo o e-zasebnosti, in ne posega vanj.
8. EOVP in ENVP opozarjata, da **je treba zagotoviti in ohranjati spoštovanje ter uporabo pravnega reda EU na področju varstva osebnih podatkov. Kadar se predlog nanaša na osebne podatke, je bistveno, da se v pravnem besedilu predloga jasno preprečita kakršna koli neskladnost in morebitno nasprotje s Splošno uredbo o varstvu podatkov, direktivo o e-zasebnosti ali uredbo EU o varstvu podatkov**, in to ne zgolj zaradi pravne varnosti, temveč tudi za preprečitev, da bi predlog neposredno ali posredno ogrozil temeljni pravici do zasebnosti in varstva osebnih podatkov iz členov 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ter člena 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
9. Ker predlog, kot je podrobneje pojasnjeno v tem mnenju, vzbuja več pomislov glede varstva temeljnih pravic do zasebnosti in varstva osebnih podatkov, **cilj tega mnenja ni zagotoviti izčrpen seznam vseh vprašanj niti alternativne predloge ubeseditve za vse primere. Namesto tega je to skupno mnenje namenjeno obravnavanju glavnih kritičnih vidikov predloga v zvezi z varstvom zasebnosti in podatkov.**

3 OCENA

3.1 Splošne pripombe

10. EOVP in ENVP pozdravljata cilj, da se izrabi potencial informacij, pridobljenih iz podatkov, za pridobivanje dragocenega znanja za pomembne skupne vrednote ter za zdravstvene, znanstvene, raziskovalne in podnebne ukrepe. Poleg tega poudarjata, da Splošna uredba o varstvu podatkov to že omogoča pri osebnih podatkih.
11. EOVP in ENVP tudi priznavata pomen cilja zagotoviti učinkovitejšo pravico do prenosljivosti podatkov za spodbujanje inovacij in konkurence ter za krepitev vloge potrošnikov, ki uporabljajo izdelke ali z

njimi povezane storitve, da bodo lahko resnično nadzirali uporabo podatkov, ki jih ustvarijo z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, in ga pozdravljata⁴.

12. Cilj predloga je določiti harmonizirana pravila o dajanju podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, na voljo uporabniku tega izdelka ali storitve ter o dajanju podatkov na voljo prejemnikom podatkov s strani imetnikov podatkov⁵. EOVP in ENVP zato priznavata, da se predvideno področje uporabe predloga ne nanaša izključno na osebne podatke, temveč bi se uporabljal za osebne in neosebne podatke, ustvarjene z uporabo izdelkov in storitev v smislu predloga.
13. Vendar EOVP in ENVP ugotavljata, da bi se okrepljena pravica do prenosljivosti razširila na **širok nabor izdelkov in storitev, ki lahko razkrijejo zelo občutljive podatke** o posameznikih, tudi o otrocih in posameznikih, na katere se nanašajo osebni podatki, iz drugih ranljivih kategorij. Predlog je izrecno ciljno usmerjen v podatke, ustvarjene z internetom stvari in internetom teles, vključno z vozili, napravami za dom in potrošniškim blagom ter medicinskimi in zdravstvenimi pripomočki.⁶ Podatki, ustvarjeni s temi povezanimi predmeti, bodo postali predmet pravic do dostopa do podatkov in obveznosti, ki jih uvaža predlog. Posledično se bodo lahko obdelovali podatki iz najbolj zasebnih krajev in okolij posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ter zelo občutljivi podatki o zdravju.
14. Predlog pri opredelitvi področja uporabe pravic do dostopa do podatkov ter njihove souporabe in uporabe ne razlikuje med osebnimi podatki, kot so opredeljeni v členu 4(1) Splošne uredbe o varstvu podatkov, in drugimi neosebnimi podatki. Poleg tega **bi se lahko v skladu s predlogom v praksi pravice do dostopa do podatkov ter njihove uporabe in souporabe razširile na subjekte, ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki**, med drugim tudi na podjetja, glede na pravni naslov, na podlagi katerega se izdelek uporablja. Pravice in obveznosti glede souporabe podatkov, ki jih namerava uvesti predlog, zato ustvarjajo **znatno tveganje, da se bodo osebni podatki zbiral, souporabljali in uporabljali brez vednosti posameznika, na katerega se nanašajo**, zlasti če niso določene v skladu s priporočili iz tega mnenja, predvsem pri uveljavljanju pravice do prenosljivosti podatkov s strani uporabnika, ki ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki. Za ponazoritev primerov problematične uporabe je mogoče med drugim navesti naprave, ki sledijo lokaciji izdelkov ali storitev, ki jih izvajajo ali upravljajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki in niso „uporabniki“ v smislu predloga.
15. EOVP in ENVP sta zaskrbljena, da bi predlog v trenutni ubeseditvi zelo spodbudil razvoj h „komercializaciji“ osebnih podatkov, pri kateri so osebni podatki zgolj blago, s katerim je mogoče trgovati. To ne bi le ogrozilo samega pojma človeškega dostojanstva in pristopa, osredinjenega na človeka, ki ga želi EU ohraniti v svoji strategiji o podatkih, temveč bi ogrozilo tudi pravici do zasebnosti in varstva podatkov kot temeljni pravici⁷.
16. EOVP in ENVP priznavata in pozdravljata prizadevanja za zagotovitev, da predlog ne vpliva na sedanjo ureditev varstva podatkov v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov in direktivo o e-zasebnosti. Na podlagi navedenega menita, da **so potrebni dodatni zaščitni ukrepi**, da se prepreči znižanje varstva temeljnih pravic do zasebnosti in do varstva osebnih podatkov v praksi.

⁴ Obrazložitveni memorandum, str. 13.

⁵ Člen 1(1) predloga.

⁶ Uvodna izjava (14) predloga.

⁷ V zvezi s tem glej tudi https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb_statementondga_19052021_en_0.pdf, stran 4.

17. V nadaljevanju tega mnenja EOVP in ENVP podajata priporočila, kako naj se v predlogu poveča učinkovitost zadevnih načel, zaščitnih ukrepov in obveznosti glede varstva podatkov. Glede na širok obseg pravic in obveznosti, ki so v predlogu določene v zvezi z dostopom do podatkov, ter njihovo uporabo in souporabo splošni sklici na Splošno uredbo o varstvu podatkov ne zadostujejo. EOVP in ENVP menita, da so potrebne podrobnejše določbe, zlasti kadar bi se besedilo lahko napačno razlagalo, če ni izrecno poudarjen popolnejši sklic na zakonodajo o varstvu podatkov (tako na Splošno uredbo o varstvu podatkov kot tudi na direktivo o e-zasebnosti). Menita tudi, da brez takih določb obstaja nevarnost, da predlog znižuje raven varstva za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, kar je v nasprotju z navedenimi cilji Komisije.
18. Ta priporočila so potrebna tudi zaradi nejasnega obsega (v zvezi z neosebnimi in/ali osebnimi podatki) pravic in obveznosti glede dostopa do podatkov ter njihove souporabe in uporabe s strani imetnikov podatkov, uporabnikov (ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki) in tretjih oseb ali prejemnikov, ki so določene v predlogu.
19. EOVP in ENVP zato opozarjata, da bi bilo treba v predlogu glede na to, da bi se okrepljena pravica do prenosljivosti razširila na širok nabor izdelkov in storitev, ki bi lahko razkrili zelo občutljive podatke o posameznikih, ter da se ne bi ogrozila raven varstva osebnih podatkov, izrecno in jasno navesti, da za obdelavo osebnih podatkov s strani imetnikov podatkov, uporabnikov (ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki) in tretjih oseb ali prejemnikov veljajo vsi pogoji in pravila iz zakonodaje o varstvu podatkov⁸.

3.2 Vzajemno delovanje predloga in zakonodaje EU o varstvu podatkov

20. EOVP in ENVP ugotavljata, da je v členu 1(3) predloga navedeno, da „[se] za osebne podatke, ki se obdelujejo v zvezi s pravicami in obveznostmi iz te uredbe, uporablja pravo Unije o varstvu osebnih podatkov, zasebnosti in zaupnosti komunikacij ter celovitosti terminalske opreme“ ter da predlog „ne vpliva na uporabo prava Unije o varstvu osebnih podatkov, zlasti Uredbe (EU) 2016/679 in Direktive 2002/58/ES, vključno s pooblastili in pristojnostmi nadzornih organov.“ Poleg tega je v isti določbi navedeno, da „[k]ar zadeva pravice iz poglavja II te uredbe in kadar so uporabniki posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, za katere veljajo pravice in obveznosti iz navedenega poglavja, določbe te uredbe dopolnjujejo pravico do prenosljivosti podatkov iz člena 20 Uredbe (EU) 2016/679.“
21. EOVP in ENVP zelo pozdravljata cilj iz člena 1(3) predloga, ki je zagotoviti, da predlog ne vpliva na uporabo veljavnih pravil in načel glede varstva podatkov ter je ne spodkopava. EOVP je v svoji izjavi o svežnju o digitalnih storitvah in podatkovni strategiji⁹ pozval Komisijo, naj zagotovi pravno varnost in skladnost z veljavnim okvirom za varstvo podatkov. EOVP je zlasti spodbudil Komisijo, naj zagotovi, da pravila in načela o varstvu podatkov prevladajo, kadar koli gre za obdelavo osebnih podatkov.
22. EOVP in ENVP z zadovoljstvom ugotavljata, da je v kompromisnem besedilu akta o upravljanju podatkov v uvodnih izjavah in normativnem delu izrecno navedeno, da bi morale v primeru nasprotja

⁸ Glej zlasti odstavek 22 in opombo 8 mnenja.

⁹ Izjava EOVP o svežnju o digitalnih storitvah in podatkovni strategiji z dne 18. novembra 2021.

med določbami akta o upravljanju podatkov in prava Unije ali nacionalnega prava o varstvu osebnih podatkov, sprejetega v skladu s pravom Unije, to prevladati.¹⁰

23. EOVP in ENVP zelo priporočata spremembo člena 1(3) predloga zaradi uskladitve z besedilom akta o upravljanju podatkov za izboljšanje skladnosti predloga, akta o upravljanju podatkov in veljavne zakonodaje o varstvu osebnih podatkov. Menita tudi, da bi bilo treba v člen 1(3) in uvodno izjavo 30 vključiti sklic na Uredbo (EU) 2018/1725 (v nadaljevanju: uredba EU o varstvu podatkov)¹¹.
24. EOVP in ENVP menita, da je ta izrecna izjava potrebna glede na subjekte, ki imajo lahko korist od pravice do dostopa do podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelkov ali z njimi povezanih storitev, ter do njihove uporabe in souporabe. Predlog dodeljuje te pravice „uporabniku“, ki je opredeljen kot „fizična ali pravna oseba, ki ima v lasti, najemu ali zakupu izdelek ali prejme [storitev]“¹². V uvodni izjavi 18 je pojasnjeno, da je uporabnik lahko *podjetje ali potrošnik*, ki je kupil, najel ali zakupil izdelek. V praksi bi se zato lahko pravica do dostopa do podatkov ter njihove uporabe in souporabe razširila na subjekte, ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, med drugim tudi na podjetja, glede na pravni naslov, na podlagi katerega se izdelek uporablja¹³.
25. EOVP in ENVP priznavata, da imajo lahko subjekti, ki niso posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, upravičen razlog za dostop do podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve. Hkrati menita, da obstaja tudi precejšnje tveganje, da bi se lahko z uveljavljanjem pravic do dostopa do podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, do njihove souporabe ali uporabe neupravičeno posegalo v pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Na primer, delodajalec, ki je kupil virtualne glasovne pomočnike in jih dal na voljo svojim zaposlenim, bi lahko uporabil pravico do dostopa za dostop do njihove zgodovine iskanj.
26. Za omejitev tveganj v zvezi z razlago ali izvajanjem predloga, ki bi lahko vplivala na uporabo veljavnega okvira za varstvo podatkov ali ga ogrozila, EOVP in ENVP zakonodajalca pozivata, naj okrepi besedilo člena 1(3) in izrecno navede, da v primeru, kadar so določbe predloga, ki se nanašajo na obdelavo osebnih podatkov, v nasprotju z zakonodajo o varstvu podatkov, ta „**prevlada**“.
27. Nazadnje EOVP in ENVP tudi priporočata, naj se v členih 3, 4, 5, 6 in 8 predloga **jasno razlikuje** med pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, do dostopa do podatkov, ustvarjenih z njihovo lastno uporabo izdelkov ali z njimi povezanih storitev, in do njihove uporabe ter morebitnimi pravicami ali obveznostmi drugih akterjev. Dostop do osebnih podatkov in njihova souporaba **s strani uporabnikov, ki niso posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki**, bi morala biti **mogoča**

¹⁰ Člen 1(2a) in uvodna izjava 3a osnutka uredbe o evropskem upravljanju podatkov (akt o upravljanju podatkov) – besedilo se lahko še spremeni, iz decembra 2021, na voljo je na spletnem naslovu <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/30/promoting-data-sharing-presidency-reaches-deal-with-parliament-on-data-governance-act/>.

¹¹ Čeprav je v členu 1(2)d predloga navedeno, da se ta uredba uporablja za „organe javnega sektorja in institucije, agencije ali organe Unije, ki od imetnikov podatkov zahtevajo, da dajo podatke na voljo, kadar obstaja izjemna potreba po teh podatkih za opravljanje naloge, ki se izvaja v javnem interesu, in imetnike podatkov, ki dajejo te podatke na voljo v odziv na tako zahtevo“ (tj. institucije, agencije in organe EU, ki podajo zahteve v skladu s poglavjem V), **teh ne izključuje iz poima „uporabnik“ niti iz poima „prejemnik“**. V vsakem primeru bi morala biti vsaka zahteva institucij, agencij in organov EU tudi v skladu z uredbo EU o varstvu podatkov (ob izpolnjevanju zahtev iz poglavja V).

¹² V členu 2(5) predloga so navedene „storitve“, kar bi bilo treba popraviti in uporabiti ednino „storitev“.

¹³ Glej tudi uvodno izjavo 18 predloga.

samo, če vsa veljavna načela varstva podatkov in pravila o varstvu podatkov dovoljujejo tako obdelavo osebnih podatkov¹⁴.

28. Na primer, EOVP in ENVP bi pozdravila uvodno izjavo, v kateri bi bilo navedeno, da je v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov izvajanje pogodbe lahko pravna podlaga za obdelavo osebnih podatkov, če je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, pogodbeni stranka ali če se na zahtevo posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, sprejmejo ukrepi pred sklenitvijo pogodbe. Poleg tega bi bilo treba v tej uvodni izjavi navesti tudi, da zahteva glede „nujnosti“ ni izpolnjena zgolj z vključitvijo pogodbene klavzule o obdelavi podatkov. Upravljavca bi moral biti zmožen dokazati, da glavnega predmeta posamezne pogodbe s posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki, dejansko ni mogoče izpolniti brez posebne obdelave zadevnih osebnih podatkov¹⁵.

3.3 Vzajemno delovanje predloga ter akta o digitalnih trgih in akta o upravljanju podatkov

29. EOVP in ENVP ugotavljata, da je cilj predloga **dopolniti**¹⁶ predlog **akta o digitalnih trgih**¹⁷ in akta o upravljanju podatkov¹⁸.
30. EOVP in ENVP ugotavljata, da **se podjetja, imenovana za vratarje v skladu z aktom o digitalnih trgih**, ne štejejo za upravičene **tretje osebe** za souporabo podatkov v skladu s predlogom¹⁹.
31. EOVP in ENVP ugotavljata, da predlog **ne pojasnjuje vzajemnega delovanja z nekaterimi ključnimi določbami akta o digitalnih trgih**, ki se nanašajo na souporabo podatkov, zlasti s členoma 6(1)(h)²⁰ in 6(1)(i)²¹ akta o digitalnih trgih. Glede tega priporočata uskladitev predloga s končnim besedilom akta o digitalnih trgih, o katerem sta se dogovorila sozakonodajalca.
32. EOVP in ENVP menita, da bi se morale zlasti nekatere omejitve **vrst podatkov, ki morajo biti na voljo**, na primer podatki o proizvodbah, klikih in ogledih (iz spletnih iskanj) iz člena 6(1)(j) akta o digitalnih

¹⁴ Če se nanaša na osebne podatke, je treba pojasniti naravo okrepljene pravice do prenosljivosti podatkov:

pri morebitnem uveljavljanju te pravice s strani podjetja bi to pomenilo poslovno obveznost za proizvajalca oziroma imetnika podatkov, da podjetju zagotovi dostop do podatkov ob upoštevanju vseh pogojev in omejitev iz Splošne uredbe o varstvu podatkov, ne pa „pravico“ do prenosa in obdelave osebnih podatkov.

¹⁵ Smernice EOVP 2/2019 o obdelavi osebnih podatkov na podlagi člena 6(1)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov v okviru zagotavljanja spletnih storitev posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, različica 2.0, sprejeta 8. oktobra 2019.

¹⁶ Obrazložitevni memorandum predloga, strani 4 in 5.

¹⁷ COM(2020)842 final.

¹⁸ [COM\(2020\)767 final](#).

¹⁹ Člen 5(2) predloga.

EOVP in ENVP tudi ugotavljata, da so v skladu s členom 7(1) iz področja uporabe okrepljene pravice do prenosljivosti podatkov izključeni podatki, ustvarjeni z uporabo izdelkov ali z njimi povezanih storitev, ki jih proizvajajo oziroma opravljajo mikro ali mala podjetja.

²⁰ Člen 6(1)(h) predloga akta o digitalnih trgih, ki bi od vratarjev med drugim zahteval, da končnim uporabnikom zagotovijo orodja za lažje uresničevanje prenosljivosti podatkov v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov, vključno z zagotavljanjem stalnega dostopa v realnem času. Opomba: v času priprave tega mnenja, 1. aprila 2022, še ni na voljo noben javno dostopen izvod kompromisnega besedila (drugače kot glede akta o upravljanju podatkov).

²¹ Člen 6(1)(i) predloga akta o digitalnih trgih, ki bi od vratarjev zahteval, da zagotovijo stalen dostop v realnem času ter uporabo zbirnih ali nezbirnih podatkov samo, kadar sta neposredno povezana z uporabo, ki jo končni uporabnik izvaja v zvezi s proizvodi ali storitvami, ki jih zadevni poslovni uporabnik ponuja prek zadevne jedrne platformne storitve, in če se končni uporabnik odloči za tako izmenjavo s privolitvijo v smislu Splošne uredbe o varstvu podatkov.

trgih, ki morajo biti na voljo anonimizirani²², smiselno uporabljati tudi v okviru souporabe podatkov o poizvedbah, opravljenih pri virtualnih pomočnikih.

33. Ob upoštevanju akta o upravljanju podatkov EOVP in ENVP opozarjata, da je v predlogu izraz „imetnik podatkov“ **opredeljen drugače** kot v aktu o upravljanju podatkov²³, kar lahko povzroči pravno negotovost. Poleg tega bi bilo treba v predlogu dodatno pojasniti opredelitev pojma „imetnik podatkov“²⁴.
34. EOVP in ENVP menita, da bi bilo treba v normativnem delu predloga dodatno pojasniti, ali in pod kakšnimi pogoji je lahko „prejemnik podatkov“²⁵ „**ponudnik storitev souporabe podatkov**“²⁶ (ali „ponudnik storitve posredovanja podatkov“²⁷) iz akta o upravljanju podatkov. V uvodni izjavi 35 je naveden primer, ko je tretja oseba ponudnik storitve posredovanja podatkov v smislu akta o upravljanju podatkov, in nadalje določeno, da **se v tem primeru uporabljajo zaščitni ukrepi za posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, iz akta o upravljanju podatkov**. Vendar določba v normativnem delu predloga ne izraža vsebine uvodne izjave 35 predloga. EOVP in ENVP priporočata, naj se **določijo posebni zaščitni ukrepi** za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, iz akta o upravljanju podatkov, ki bi se uporabljali za souporabo podatkov med imetniki podatkov in tretjimi osebami kot posredniki v skladu s predlogom. Poleg tega bi bilo treba v skladu z ugotovitvami iz oddelka 3.2 v predlogu tudi pojasniti, da ti zaščitni ukrepi **dopolnjujejo** zaščitne ukrepe iz Splošne uredbe o varstvu podatkov in direktive o e-zasebnosti²⁸ ter zlasti v skladu s to direktivo zahtevo za pridobitev privolitve končnega uporabnika v obdelavo podatkov, ki jo izvaja tretja oseba.

3.4 Splošne določbe (poglavje I predloga)

3.4.1 Člen 1: Predmet urejanja in področje uporabe

35. EOVP in ENVP ugotavljata, da je zaradi uporabe zelo širokih pojmov, kot so „izdelek“ in „povezane storitve“ v členu 1(1) predloga, tudi področje uporabe zelo široko in bi lahko imelo koristi od večje jasnosti²⁹.
36. V členu 1(4) predloga je navedeno, da ta ne vpliva na pravne akte Unije in nacionalne pravne akte, ki določajo souporabo podatkov, dostop do njih in njihovo uporabo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z Uredbo (EU) 2021/784 in [predloga o elektronskih dokazih [COM(2018) 225 in 226], prav tako ne vpliva na zadevne določbe Direktive (EU) 2015/849 in Uredbe (EU) 2015/847. Navsezadnje predlog prav tako

²² Glej tudi mnenje ENVP 2/2021 o predlogu akta o digitalnih trgih z dne 10. februarja 2021, odstavek 32, stran 12: „*vratar je sposoben dokazati, da so bili anonimizirani podatki o poizvedbah, klikih in ogledih ustrezno preizkušeni glede mogočega tveganja deanonimizacije podatkov.*“

²³ Predlog vsebuje opredelitev pojma „imetnik podatkov“ v členu 2(6), predlog akta o upravljanju podatkov pa v členu 2(5).

²⁴ Pomen „z nadzorom tehnične zasnove izdelka in z njim povezanih storitev“ bi bilo morda treba določiti.

²⁵ Kot je opredeljeno v členu 2(7) predloga.

²⁶ „*Ponudniki storitve posredovanja podatkov*“ v kompromisnem besedilu Sveta, LIMITE, z dne 10. decembra 2021 [treba je preveriti, enkrat posodobljeno/ali je na voljo javna različica].

²⁷ Glej člen 9 predloga akta o upravljanju podatkov.

²⁸ Direktiva o e-zasebnosti: člen 5(3).

²⁹ Glej Mnenje Delovne skupine iz člena 29 št. 8/2014 o najnovejšem razvoju na področju interneta stvari, sprejeto 16. septembra 2014.

ne vpliva na pristojnosti držav članic glede dejavnosti v zvezi z javno varnostjo, obrambo, nacionalno varnostjo, carinsko in davčno upravo ter zdravjem in varnostjo državljanov v skladu s pravom Unije.

37. Vendar ni jasno, ali ima člen 1(4) predloga kakršno koli pomembno vzajemno delovanje s temi uredbami in to direktivo. Navedba, da predlog ne vpliva na te zakone, ne pomeni, da postopkov obdelave podatkov iz predloga ni mogoče uporabiti za namene teh zakonov. EOVP in ENVP priporočata, naj se dodatno opredeli morebitno vzajemno delovanje z zgoraj navedenimi pravnimi okviri³⁰.

3.4.2 Člen 2: Opredelitve pojmov

38. Opredelitev pojma „podatki“ iz člena 2(1) predloga bi lahko glede na naravo obravnavanih podatkov vključevala tudi osebne podatke, kar bi pomenilo, da se lahko pravila iz predloga uporabljajo poleg Splošne uredbe o varstvu podatkov. Izraz podatki se v predlogu uporablja nerazločevalno za osebne in neosebne podatke, kar lahko povzroči zmedo. Na primer, v uvodni izjavi 24 je navedeno, da lahko imetniki podatkov uporabljajo podatke, ki jih ustvari uporabnik na podlagi pogodbenega dogovora, ni pa pojasnjeno, na katero vrsto podatkov se to nanaša. Če se ta primer nanaša tudi na osebne podatke, je nepopoln glede obveznosti, ki jih imajo upravljavci po Splošni uredbi o varstvu podatkov, in bi se ga zato zlahka napačno razlagalo.
39. EOVP in ENVP zato sozakonodajalcu priporočata, naj člen 2 predloga dopolni z opredelitvijo pojmov „osebni podatki“ (kot so opredeljeni v Splošni uredbi o varstvu podatkov) in „neosebni podatki“. Podobno priporočata, naj v členu 2 predloga doda opredelitev pojmov „posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki“ in „privolitev“, ker se ta dva izraza pogosto uporabljata v predlogu in uvodnih izjavah. V členu 2(5) je „uporabnik“ opredeljen kot fizična ali pravna oseba, ki ima v lasti, najemu ali zakupu izdelek ali prejme storitev. EOVP in ENVP zaradi jasnosti in za doseganje učinkovitega povečanja vloge posameznikov v zvezi z njihovimi osebnimi podatki priporočata, naj se v to opredelitev doda „in posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki“ (in naj se vključi opredelitev posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, z enakim pomenom kot v Splošni uredbi o varstvu podatkov) ter da naj se jasno razlikuje med primeri, ko je uporabnik posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, in primeri, ko uporabnik ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki.

3.5 Souporaba podatkov med podjetji in potrošniki ter med podjetji (poglavje II predloga)

40. Poglavje II predloga se nanaša na podatke, ustvarjene z uporabo izdelkov ali z njimi povezanih storitev. V predlogu je „izdelek“ opredeljen kot „*opredmetena, premična stvar [...] ki pridobiva, ustvarja ali zbira podatke o svoji uporabi ali okolju in ki lahko sporoča podatke preko javno dostopne elektronske komunikacijske storitve ter pri kateri shranjevanje in obdelava podatkov nista glavna funkcija*“. „Povezana storitev“ je opredeljena kot „*digitalna storitev, vključno s programsko opremo, ki je vgrajena v izdelek ali je z njim medsebojno povezana tako, da brez nje izdelek ne bi mogel opravljati ene od svojih funkcij*“. Poleg tega je v členu 7(2) predloga pojasnjeno, da kadar se ta predlog nanaša

³⁰ Glej tudi oddelek 3.7 mnenja o dostopu do podatkov in njihovi uporabi s strani organov javnega sektorja ter institucij, agencij in organov Unije v skladu s poglavjem V predloga.

na izdelke ali z njimi povezane storitve, se tako sklicevanje razume tudi v smislu, da vključuje virtualne pomočnike³¹, če se uporabljajo za dostop do izdelka ali z njim povezane storitve ali nadzor nad njim.

41. EOVP in ENVP menita, da se opredelitev izdelka delno prekriva s **pojmom „terminalska oprema“³² v smislu člena 5(3) direktive o e-zasebnosti**. Člen 5(3) direktive o e-zasebnosti zahteva privolitev naročnika ali uporabnika, preden se podatki shranijo v terminalski opremi naročnika ali končnega uporabnika ali pridobi dostop do teh podatkov, razen če ponudnik storitve informacijske družbe tako shranjevanje ali dostop nujno potrebuje za zagotovitev storitve, ki jo naročnik ali uporabnik izrecno zahtevata. Poleg tega morajo tudi vsi postopki obdelave osebnih podatkov, ki sledijo tem postopkom obdelave, vključno z obdelavo osebnih podatkov, pridobljenih z dostopom do podatkov v terminalski opremi, imeti pravno podlago v skladu s členom 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov, da so zakoniti³³.
42. EOVP in ENVP pozitivno ocenjujeta pojasnilo v uvodni izjavi 15 predloga, v kateri je jasno navedeno, da predlog ne bi zajemal izdelkov, kot so osebni računalniki, strežniki, tablični računalniki in pametni telefoni, kamere, spletne kamere, sistemi za snemanje zvoka in naprave za prepoznavanje besedila. Glede na to menita, da je v členu 2(2) predloga „izdelek“ opredeljen tako (široko), da bi take naprave dejansko lahko spadale na področje uporabe opredelitve iz normativnega dela predloga. Zato menita, da je treba spremeniti opredelitev pojma „izdelek“, da se izdelki, kot so osebni računalniki, strežniki, tablični računalniki in pametni telefoni, kamere, spletne kamere, sistemi za snemanje zvoka in naprave za prepoznavanje besedila, jasno izključijo tudi iz normativnega dela predloga³⁴.
43. EOVP in ENVP pozitivno ocenjujeta, da člen 4(5) predloga določa, kadar uporabnik ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, da imetnik podatkov osebne podatke, ustvarjene z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, uporabniku na voljo le, če obstaja veljavna pravna podlaga v skladu s členom 6(1) Uredbe (EU) 2016/679 in, kadar je ustrezno, če so izpolnjeni pogoji iz člena 9 Uredbe (EU) 2016/679. Ker predlog dodeljuje pravico do dostopa do podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelkov ali z njimi povezanih storitev, in njihove uporabe „uporabnikom“ (ki zajemajo subjekte, ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki), menita, da je tako pojasnilo pomemben zaščitni ukrep. Ker zakonitost obdelave osebnih podatkov ureja člen 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov kot celota, **EOVP in ENVP priporočata, naj se v členu 4(5) predloga sklic na člen 6(1) Splošne uredbe o**

³¹ Pojem virtualni pomočnik je opredeljen v členu 2(4).

³² V skladu s členom 1(1)(a) Direktive Komisije 2008/63/ES z dne 20. junija 2008 o konkurenci na trgih za telekomunikacijsko terminalsko opremo „terminalska oprema“ vključuje „opremo, ki je neposredno ali posredno priključena na mrežni vmesnik javnega telekomunikacijskega omrežja za pošiljanje, obdelovanje ali sprejemanje informacij; [...]“.

Glej tudi smernice ENVP 02/2021 o virtualnih glasovnih pomočnikih, različica 2.0, sprejete 7. julija 2021, točka 25: „V skladu z opredelitvijo „terminalske opreme“ so **primeri terminalske opreme** pametni telefoni, **pametni televizorji in podobne naprave interneta stvari**. Čeprav so virtualni glasovni pomočniki sami po sebi storitve programske opreme, vedno delujejo prek fizične naprave, kot je pametni zvočnik ali pametna televizija. **Virtualni glasovni pomočniki** za dostop do teh fizičnih naprav, ki sestavljajo terminalsko opremo v smislu direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, uporabljajo elektronska komunikacijska omrežja. Zato se vedno, kadar ti shranjuje podatke ali dostopa do podatkov v fizični napravi, ki je z njim povezana, uporabljajo določbe člena 5(3) direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah.“

³³ Glej smernice ENVP 01/2020 o obdelavi osebnih podatkov v okviru povezanih vozil in aplikacij, povezanih z mobilnostjo, točko 41, za podobno utemeljitev glede povezanih vozil („Smernice ENVP 1/2020“). Glej tudi Mnenje Evropskega odbora za varstvo podatkov št. 5/2019 o medsebojnem vplivu direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah ter splošne uredbe o varstvu podatkov, zlasti v zvezi s pristojnostmi, nalogami in pooblastili organov za varstvo podatkov.

³⁴ EOVP in ENVP želita poudariti, da se ugotovitve, da se opredelitev pojma „izdelek“ v predlogu delno prekriva z opredelitvijo pojma „terminalska oprema“ v smislu člena 5(3) direktive o e-zasebnosti, ne bi smelo razumeti kot priporočilo, naj se spremeni opredelitev pojma „izdelek“ za uskladitev z opredelitvijo pojma „terminalska oprema“.

varstvu podatkov nadomesti s sklicem na člen 6 navedene uredbe kot celoto ter splošneje na vsa pravila in pogoje iz zakonodaje o varstvu podatkov. Ker lahko dostop do podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelkov ali z njimi povezanih storitev, vključuje tudi dostop do informacij, shranjenih v terminalski opremi naročnika ali uporabnika, tudi priporočata, naj se pojasni, da imetnik podatkov da podatke na voljo uporabniku samo pod pogojem, da so izpolnjeni ustrezni pogoji iz **člena 5(3) direktive o e-zasebnosti**.

44. EOVP in ENVP opozarjata, da bi bila, kadar se zahteva privolitev v skladu s členom 5(3) direktive o e-zasebnosti, najverjetneje privolitev iz člena 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov ustrezna pravna podlaga za vsako obdelavo osebnih podatkov po shranjevanju podatkov ali pridobivanju dostopa do podatkov, ki so že shranjeni v terminalski opremi naročnika ali uporabnika.³⁵
45. Podobne ugotovitve veljajo za dajanje podatkov na voljo tretjim osebam na zahtevo poslovnega uporabnika v skladu s členom 5(6) predloga. Poleg tega EOVP in ENVP priporočata, naj se besedilo člena 5(6) dodatno uskladi s členom 4(5) predloga in določi, da „imetnik podatkov da tretji osebi“ podatke, ustvarjene z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, na voljo le, če so izpolnjeni vsi pogoji in pravila iz zakonodaje o varstvu podatkov, predvsem če obstaja veljavna pravna podlaga iz člena 6 ter, kadar je ustrezno, če so izpolnjeni pogoji iz člena 9 Splošne uredbe o varstvu podatkov in člena 5(3) direktive o e-zasebnosti.
46. EOVP in ENVP zato poudarjata, da je treba zagotoviti, da **bi morali dostop do osebnih podatkov ter njihova uporaba in souporaba s strani uporabnikov, ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, potekati ob popolni izpolnitvi vseh obveznosti iz Splošne uredbe o varstvu podatkov in direktive o e-zasebnosti**, vključno z obvestilom posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, o dostopu upravljavcev do njihovih osebnih podatkov in olajšanjem uveljavljanja pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, s strani upravljavcev.
47. Predvsem ob upoštevanju **členov 3(1) in 4(1)** predloga EOVP in ENVP menita, da bi morali biti za spodbujanje **najmanjšega obsega podatkov** izdelki zasnovani tako, da **posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki**, (ne glede na njihov pravni naslov na napravi) dopuščajo možnost, **da uporabljajo izdelke iz predloga, zlasti internet teles ali internet stvari anonimno** ali tako, da čim manj posegajo v zasebnost. Imetniki podatkov bi morali tudi čim bolj omejiti obseg podatkov, ki zapustijo napravo (na primer z anonimizacijo podatkov).³⁶ Ta vidik bi bilo treba v predlogu jasno navesti za okrepitev nadzora posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, nad svojimi osebnimi podatki. **Člen 3(2)(a)** predloga, ki se nanaša na obveznost, da je treba uporabniku dati na voljo informacije o naravi in količini podatkov, ki bodo verjetno ustvarjeni z uporabo izdelka, se ne bi smel razlagati, kot da negativno vpliva na načelo najmanjšega obsega podatkov iz Splošne uredbe o varstvu podatkov. Nazadnje EOVP in ENVP ugotavljata, da bi bilo treba v členu 3 jasno navesti, kateri subjekt oziroma subjekti morajo izpolnjevati obveznosti iz člena 3(1) in (2) predloga. Zaradi pravne varnosti priporočata, naj se jasno navede, kateri subjekt oziroma subjekti so odgovorni za posamezne navedene obveznosti.

³⁵ Glej Smernice ENVP 01/2020 o obdelavi osebnih podatkov v okviru povezanih vozil in aplikacij, povezanih z mobilnostjo, točka 27.

³⁶ Glej Mnenje Delovne skupine iz člena 29 št. 08/2014 o najnovejšem razvoju na področju interneta stvari, sprejeto 16. septembra 2014.

48. EOVP in ENVP ugotavljata, da se **omejitev vodenja evidence** o dostopanju podjetij do podatkov v skladu s **členom 4(2)** in o dostopanju tretjih oseb v skladu s **členom 5(3)** predloga, ne bi smela razlagati, kot da negativno vpliva na obveznosti glede zagotavljanja varnosti osebnih podatkov in glede odgovornosti iz Splošne uredbe o varstvu podatkov. Ta pomembni vidik bi bilo treba v teh določbah jasno navesti.
49. EOVP in ENVP ugotavljata tudi, da v skladu s **členom 5(9)**³⁷ predloga pravica uporabnika do souporabe podatkov s tretjimi osebami „**ne vpliva na pravice drugih do varstva podatkov**“. Glede tega poudarjata potrebo po pojasnitvi **področja uporabe** in pomena te določbe. Za zagotovitev **skladnosti** s pravico posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, iz člena 20 Splošne uredbe o varstvu podatkov, ki naj bi jo predlog dopolnjeval, EOVP in ENVP priporočata, naj se v uvodni izjavi navede sklic na merila za **uskladitev** pravice do prenosljivosti s **pomisleki glede varstva podatkov drugih oseb** iz Smernic EOVP o prenosljivosti podatkov³⁸.
50. V **členu 6** predloga je navedeno, da tretje osebe obdelujejo podatke, ki so ji bili dani na voljo v skladu s členom 5, samo za namene in pod pogoji, dogovorjenimi z uporabnikom, ter ob upoštevanju pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, glede osebnih podatkov in izbrišejo podatke, ko niso več potrebni za dogovorjeni namen. Poleg tega je v členu 6(2)(b) določeno, da tretja oseba podatkov ne uporablja za oblikovanje profilov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, razen če je to potrebno za opravljanje storitve, ki jo je zahteval uporabnik. Ob upoštevanju scenarija, da je uporabnik subjekt, ki ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, EOVP in ENVP opozarjata, da je pomembno zagotoviti, da je **vsaka nadaljnja obdelava osebnih podatkov v skladu s členom 6(4) Splošne uredbe o varstvu podatkov, zlasti ob upoštevanju scenarija oblikovanja profilov pa po potrebi z zadevnimi obveznostmi iz člena 22 navedene uredbe**. Za obdelavo posebnih vrst osebnih podatkov (na primer podatkov o zdravju ali spolnem življenju) se bo načeloma zahtevala izrecna privolitev posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, razen če se je mogoče sklicevati na še eno izjemo od prepovedi iz člena 9 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Kadar se uporablja člen 5(3) direktive o e-zasebnosti, se podatki lahko obdelujejo samo s privolitvijo naročnika ali uporabnika, razen če je to nujno potrebno za zagotovitev storitve informacijske družbe, ki jo izrecno zahteva naročnik ali uporabnik³⁹.
51. Zaradi pravne varnosti in v izogib morebitni razlagi, v skladu s katero so zadevna pravila o varstvu podatkov v okviru obveznosti tretjih oseb pri obdelavi osebnih podatkov iz člena 6(1) predloga samo pravila, ki se nanašajo na pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki (poglavje III Splošne uredbe o varstvu podatkov), EOVP in ENVP priporočata, kot priporočata tudi v točkah 43 in 45 mnenja, dopolnitev besedila člena 6(1), ki se nanaša na Splošno uredbo o varstvu podatkov, „ter ob upoštevanju pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, glede osebnih podatkov“, in naj se nadomesti z naslednjim besedilom: „in kadar so izpolnjeni vsi pogoji in pravila iz zakonodaje o varstvu podatkov, zlasti kadar obstaja veljavna pravna podlaga v skladu s členom 6, in so, kadar je ustrezno, izpolnjeni pogoji iz člena 9 Splošne uredbe o varstvu podatkov in člena 5(3) direktive o e-

³⁷ Člen 4 predloga bi moral vsebovati podobno določbo ob upoštevanju člena 4(1).

³⁸ Glej Smernice Delovne skupine iz člena 29 (ki jih je potrdil EOVP) o pravici do prenosljivosti podatkov, na straneh 11 in 12.

³⁹ Glej Smernice ENVP o obdelavi osebnih podatkov v okviru povezanih vozil in aplikacij, povezanih z mobilnostjo, različica 2.0, sprejete 9. marca 2021, točka 15.

zasebnosti in ob upoštevanju pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, glede osebnih podatkov.“

52. Glede člena 6(2)(a), EOVP in ENVP pozdravljata določbo, da tretja oseba ne sme na noben način prisiliti ali zavesti uporabnika ali manipulirati z njim.⁴⁰ ENVP pozdravlja tudi, da so v uvodni izjavi 34 predloga navedeni tako imenovani „temni vzorci“. Vendar EOVP in ENVP opozarjata, da lahko na odločanje vplivajo različni dejavniki glede na to, ali je uporabnik tudi posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali ne. **EOVP in ENVP zato priporočata, naj se izrecno navede, da člen 6(2)(a) predloga prepoveduje prisilo ali zavajanje uporabnika ali manipuliranje z njim v kakršni koli obliki** (ne glede na to, ali je uporabnik tudi posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki).
53. Podobne ugotovitve veljajo v zvezi s členom 6(2)(b) predloga: tretja oseba prejetih podatkov ne sme uporabljati za oblikovanje profilov fizičnih oseb, razen če je to potrebno za opravljanje storitve, ki jo je zahteval posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki. Poleg tega EOVP in ENVP menita, da „storitev“, ki jo mora opravljati tretja oseba, kot jo je zahteval uporabnik (ki je lahko subjekt, ki ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki) v predlogu ni opredeljena. Take „storitve“ bi zato lahko resno posegale v pravice in svoboščine posameznikov ali drugače pomembno vplivale na zadevne osebe.
54. EOVP in ENVP zato priporočata, naj se v predlog vključijo jasne omejitve uporabe osebnih podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelka ali storitve s strani subjekta, ki ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki (ki je lahko „uporabnik“, „imetnik podatkov“ ali „tretja oseba“), zlasti kadar je mogoče na podlagi zadevnih podatkov izpeljati natančne ugotovitve o njihovem zasebnem življenju ali bi drugače pomenili velika tveganja za pravice in svoboščine zadevnih posameznikov.
55. EOVP in ENVP zlasti priporočata, naj se uvedejo omejitve uporabe osebnih podatkov, ustvarjenih z uporabo izdelka ali z njim povezane storitve, za neposredno trženje ali oglaševanje, spremljanje zaposlenih, kreditno točkovanje, določitev pravice do zdravstvenega zavarovanja ter izračun ali spremembo zavarovalnih premij. To priporočilo ne posega v morebitne nadaljnje omejitve, ki bi lahko bile primerne na primer za zaščito ranljivih oseb, zlasti mladoletnikov, ali zaradi posebno občutljive narave nekaterih vrst podatkov (na primer podatkov v zvezi z uporabo medicinskega pripomočka), prav tako ne posega v varstvo, ki ga zagotavlja zakonodaja Unije o varstvu podatkov.
56. Poleg tega EOVP in ENVP opozarjata na splošno načelo, da tudi za tretjo osebo kot upravljavca velja načelo najmanjšega obsega podatkov in da naj se po možnosti uporabijo anonimizacijske tehnike. Skladnost z načelom najmanjšega obsega podatkov je zlasti pomembna, kadar podatki lahko razkrijejo intimne vidike posameznikovega zasebnega življenja⁴¹.

⁴⁰ V skladu z uvodno izjavo 34, v kateri so navedeni tako imenovani „temni vzorci“.

⁴¹ Glej Izjavo EOVP o svežnju o digitalnih storitvah in podatkovni strategiji, sprejeto 18. novembra 2021, v kateri je poudarjen „pomen obveznosti vgrajenega in privzetega varstva podatkov, ki je zlasti pomembno v zvezi s „povezanimi proizvodi“ (na primer internetom stvari in internetom teles) zaradi znatnih tveganj za temeljne pravice in svoboščine zadevnih oseb.“

3.6 Obveznosti imetnikov podatkov, ki so zakonsko zavezani, da dajo podatke na voljo, ter pogoji v zvezi z dostopom do podatkov in njihovo uporabo med podjetji (poglavji III in IV predloga)

57. V poglavju III so obravnavani pogoji, vključno z nadomestilom, pod katerimi se podatki dajo na voljo, za primere, ko mora imetnik podatkov te dati na voljo prejemniku podatkov v skladu s poglavjem II ali drugim pravom Unije ali zakonodajo držav članic.
58. Glede tega člen 8 predloga ne predvideva nobene vloge posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali njegovega upoštevanja, ker se morajo pogoji za souporabo podatkov določiti v pogodbi med imetnikom podatkov in prejemnikom podatkov. V primerih, ko je uporabnik subjekt, ki ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ta v skladu s predlogom dejansko ni vključen v pogodbo. S tem bi se lahko resno ogrozila učinkovitost pravic do varstva podatkov. Nadaljnja tveganja v tem okviru lahko izhajajo iz storitev posredovanja podatkov, ki lahko povežejo podatke, ki so sprva veljali za neosebne, z določenimi posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki⁴².
59. EOVP in ENVP vsekakor poudarjata, da je pravica do varstva osebnih podatkov iz člena 16(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 8 Listine EU o temeljnih pravicah, ki jo ima vsaka fizična oseba, neodtujljiva in se ji ni mogoče odpovedati z nobenim dogovorom med imetnikom podatkov in prejemnikom podatkov⁴³.
60. V skladu s členom 8(3) predloga imetnik podatkov ne diskriminira med „primerljivimi kategorijami prejemnikov podatkov“, v skladu s členom 8(4) predloga pa imetnik podatkov ne sme dajati podatkov na voljo prejemniku na izključni osnovi. Vendar te obveznosti ne bi smele ogroziti pravice do samoodločanja glede informacij posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, v skladu s katero lahko diskriminirajo med prejemniki njihovih osebnih podatkov (predvsem, kadar privolijo v obdelavo, na primer kadar veljajo pogoji iz člena 5(3) direktive o e-zasebnosti ali kadar obdelava temelji na privolitvi iz člena 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov). EOVP in ENVP zato zahtevata ubeseditev, ki dejansko povečuje skladnost imetnikov podatkov in prejemnikov podatkov s Splošno uredbo o varstvu podatkov. Zlasti priporočata, naj se v samo besedilo člena 8 vključi pojasnilo iz uvodne izjave 41, v skladu s katerim te obveznosti ne posegajo v Splošno uredbo o varstvu podatkov.
61. V skladu s členom 9 predloga mora biti vsako nadomestilo, ki ga imetnik podatkov zahteva od tretjih oseb, razumno, za MSP pa ne sme presegati stroškov, nastalih zaradi dajanja podatkov na voljo, razen če ni drugače določeno v sektorski zakonodaji.
62. Glede člena 9 predloga o nadomestilu za dajanje podatkov na voljo EOVP in ENVP zelo priporočata, naj se odpravi vsaka nejasnost v zvezi z denarnimi transakcijami, ki spremljajo souporabo osebnih podatkov. V skladu z uvodno izjavo 42 predloga se pravica zahtevati nadomestilo za dajanje podatkov na voljo tretjim osebam „*ne bi smela razumeti kot plačilo za same podatke, temveč v primeru mikro, malih ali srednjih podjetij kot nadomestilo za nastale stroške in naložbe, potrebne za dajanje podatkov na voljo*“. Vendar se zdi, da ta izjava, brana v povezavi z uvodno izjavo 46, pomeni nasprotno, da se

⁴² Več neosebnih podatkov se združi z drugimi razpoložljivimi informacijami, bolj se poveča tveganje ponovne identifikacije za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki. Glej Skupno mnenje Evropskega odbora za varstvo podatkov in Evropskega nadzornika za varstvo podatkov št. 03/2021 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskem upravljanju podatkov (akt o upravljanju podatkov), stran 16.

⁴³ Glej Izjavo EOVP o svežnju o digitalnih storitvah in podatkovni strategiji, ki je bila sprejeta 18. novembra 2021, stran 6.

lahko v primeru souporabe podatkov med velikimi podjetji ali kadar je imetnik podatkov malo ali srednje podjetje, prejemnik podatkov pa veliko podjetje, pravica imetnika podatkov, da določi „razumno nadomestilo“, ki ga morajo plačati tretje osebe, šteje kot pobuda za monetizacijo osebnih podatkov.

63. Glede tega EOVP in ENVP vnovič poudarjata, da je varstvo podatkov temeljna pravica, zajamčena s členom 8 Listine EU o temeljnih pravicah, in da se osebnih podatkov ne more šteti za blago, s katerim je mogoče trgovati.
64. V primerih, ko se stranke ne strinjajo glede pogojev za dajanje podatkov na voljo, predlog predvideva alternativne načine reševanja morebitnih sporov med imetniki podatkov in prejemniki podatkov. V skladu s členom 10 predloga lahko te stranke poiščejo pomoč organov za reševanje sporov, ki jih potrdijo države članice. Kadar pa bi se osebni podatki dajali na voljo tretjim osebam na zahtevo uporabnikov, **ki niso posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki**, bi bili ti popolnoma izključeni iz sodelovanja v postopkih reševanja sporov v zvezi s souporabo njihovih osebnih podatkov med imetnikom podatkov in prejemnikom podatkov. Glede na kompleksne interakcije in prekrivanja med pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, iz Splošne uredbe o varstvu podatkov ter pravicami in obveznostjo iz predloga bi bilo treba upoštevati tudi, da lahko odločitev strank, da spor predložijo organu za reševanje sporov, posega v pravico posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do vložitve pritožbe pri nadzornem organu.
65. EOVP in ENVP na splošno zelo priporočata, naj se jasno navede, da reševanje sporov iz člena 10 ne posega v pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, in obveznosti upravljavčevega obdelovalca iz Splošne uredbe o varstvu podatkov. Poleg tega je treba spremeniti odstavka 5 in 9 člena 10, da se upošteva, da se posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, ne prepreči njihova pravica do uveljavljanja pravnega sredstva pred nadzornim organom.
66. Predlog imetnika podatkov tudi spodbuja, naj za preprečitev nepooblaščenega dostopa do podatkov ter zagotovitev skladnosti s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz predloga, ter z dogovorjenimi pogodbenimi pogoji za dajanje podatkov na voljo, uporabi primerne ukrepe za tehnično zaščito, vključno s pametnimi pogodbami (člen 11). Glede tega bi bilo treba pojasniti, kako se s pametnimi pogodbami lahko imetnikom in prejemnikom podatkov zagotovijo ustrezna jamstva, da so preneseni podatki zaščiteni pred nepooblaščenim razkritjem ali dostopom in da so izpolnjeni dogovorjeni pogoji za souporabo teh podatkov. Za zagotovitev skladnosti s členom 32 Splošne uredbe o varstvu podatkov EOVP in ENVP poudarjata, da mora člen 11(1) za osebne podatke vključevati sklic na obveznost izvajanja ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za zagotovitev ravni varnosti, ki ustreza tveganju obdelave osebnih podatkov.
67. Glede člena 11(2) EOVP in ENVP priporočata, naj se v njem jasno navede, da dovoljenje imetnika podatkov za njihovo souporabo, če se nanaša na osebne podatke, ne more nadomestiti zahteve za ustrezno pravno podlago v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov ali navede, da se to dovoljenje uporablja za obdelavo neosebnih podatkov. Poleg tega bi bilo treba navedeni odstavek spremeniti, da bi se določilo, da nobeno navodilo imetnika ali uporabnika podatkov (ki ni nujno posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki), za uničenje podatkov, danih na voljo prejemnikom podatkov, in vseh njihovih izvodov, ne sme posegati v pravico posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do omejitve obdelave iz člena 18 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

68. Glede izjem iz člena 11(3) bi bilo treba v predlogu pojasniti, kako in kdo lahko presodi, kdaj se primera iz točk a) in b) uporabljata. Poleg tega bi bilo treba v teh izjemah upoštevati poleg škode in interesov imetnika podatkov tudi in predvsem škodo za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, ter njihove pravice in interese v zvezi s pravicama do zasebnosti in varstva podatkov. EOVP in ENVP zato priporočata, naj se v členu 11 doda nov odstavek, v katerem bo izrecno navedeno, da se odstavek 2(b) uporablja v primeru morebitne škode za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, ali poseganja v njihove pravice in interese.
69. Sklic v členu 12(1) na obveznost imetnika podatkov, da mora na zahtevo uporabnika dati podatke na voljo na podlagi člena 5, pri osebnih podatkih kljub navedenemu v uvodni izjavi 24 navsezadnje kaže na to, da bi bilo mogoče predlog, kadar je uporabnik subjekt, ki ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki⁴⁴, razlagati kot ustvarjanje pravne podlage iz člena 6(1)(c) Splošne uredbe o varstvu podatkov za souporabo osebnih podatkov. Za osebne podatke bi bilo zato treba dodati ustrezne, posebne in učinkovite zaščitne ukrepe za varstvo pravic in interesov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti kadar uporabnik ni posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki. Glede na kompleksne interakcije in prekrivanja med pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, iz Splošne uredbe o varstvu podatkov ter pravicami in obveznostjo iz predloga, bi bilo treba člen 12(2) predloga spremeniti, da bi se določilo, da kakršen koli pogodbeni pogoj v sporazumu o souporabi podatkov, sklenjenem med imetniki in prejemniki podatkov, ki v škodo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ogroža uporabo njihovih pravic do zasebnosti in varstva podatkov, od nje odstopa ali spreminja njen učinek, za to stranko ni zavezujoč.
70. EOVP in ENVP opozarjata, da je v členu 13 poglavja IV predloga navedeno, da *„je pogodbeni pogoj nepošten, če je take narave, da njegova uporaba močno odstopa od dobre poslovne prakse pri dostopanju do podatkov in njihovi uporabi, kar je v nasprotju z vestnostjo in poštenjem.“* Podobno kot je navedeno zgoraj, ta določba glede skladnosti opredelitev pojmov s Splošno uredbo o varstvu podatkov ni dovolj jasna, ker pojmi osebni podatki, neosebni podatki in mešani nabori podatkov v celotnem besedilu niso jasni.
71. V skladu s členom 4(2) Splošne uredbe o varstvu podatkov pomenita dostop do podatkov in njihova uporaba obdelavo osebnih podatkov, zato za obdelavo osebnih podatkov veljajo obveznosti za upravljavce in obdelovalce iz navedene uredbe. Enako velja za obdelavo mešanih naborov podatkov (ki vključujejo osebne in neosebne podatke).
72. V ta namen EOVP in ENVP pozivata zakonodajalca, naj v predlogu ustrezne zahteve in obveznosti za upravljavce in obdelovalce pri obdelavi osebnih podatkov pojasni v skladu s tem mnenjem⁴⁵.

⁴⁴ Zdi se, da je uvodna izjava 5 predloga, v kateri je navedeno, da se tega „ne bi smelo razlagati, kot da priznava ali ustvarja kakršno koli pravno podlago za hranjenje (osebnih) podatkov, dostopanje do njih ali njihovo obdelavo ...“, v nasprotju s členom 5 predloga, ki določa obveznost imetnika podatkov, da na zahtevo uporabnika da podatke na voljo, saj v skladu z opredelitvijo iz člena 4(2) Splošne uredbe o varstvu podatkov, „obdelava“ osebnih podatkov zajema vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvaja v zvezi z osebnimi podatki ali nizi osebnih podatkov, vključno z „razkritjem s posredovanjem, razširjanjem ali drugačnim omogočanjem dostopa ...“. Če pa se uvodna izjava 5 nanaša na obdelavo podatkov s strani imetnika podatkov za lastne namene, bi bilo treba to pojasniti.

⁴⁵ Glej zlasti točki 39 in 67 tega mnenja. Glej tudi točke 43, 45, 46 in 51 tega mnenja.

3.7 Dostop do podatkov in njihova uporaba s strani organov javnega sektorja ter institucij, agencij in organov Unije (poglavje V)

73. EOVP in ENVP imata glede „dajanja podatkov na voljo“ organom javnega sektorja in institucijam, agencijam ali organom Unije (v nadaljevanju: organi javnega sektorja) na podlagi „izjemne potrebe“ (poglavje V predloga) resne pomisleke glede **zakonitosti, nujnosti in sorazmernosti** obveznosti dajanja podatkov na voljo organom javnega sektorja in institucijam, agencijam ali organom Unije.
74. Člen 14 predloga določa, da imetnik podatkov (izjema so MSP) na zahtevo da na voljo podatke organu javnega sektorja ali instituciji, agenciji ali organu Unije, ki **dokaže izjemno potrebo po uporabi zahtevanih podatkov**. Predlog se ne sklicuje na zakonodajne ukrepe, ki jih je treba sprejeti za zagotovitev pravne podlage za to obveznost. EOVP in ENVP ugotavljata, da se člen 1(2)(d) predloga nanaša na nalogo, ki se izvaja v javnem interesu.⁴⁶ Podobno se člen 15(c) predloga nanaša na nalogo, ki se izvaja v javnem interesu in „*je izrecno določena z zakonom*“. To kaže na to, da predlog predvideva, da je člen 6(1)(c) Splošne uredbe o varstvu podatkov zakonita podlaga za obdelavo, ki jo izvaja zadevni organ javnega sektorja ali institucija, agencija ali organ Unije. Vendar EOVP in ENVP ugotavljata, da v predlogu niso jasno opredeljene niti zadevne naloge v javnem interesu niti organi javnega sektorja ter institucije, agencije in organi Unije, ki so zadolženi za te naloge v javnem interesu. Namesto tega je v njem določenih več pogojev, iz katerih bi izhajala pravna obveznost imetnika podatkov, da zagotovi osebne podatke.
75. Člen 17(1)(d) predloga določa, da kadar organ javnega sektorja ali institucija, agencija ali organ Unije zahteva podatke v skladu s členom 14(1), v zahtevku navede **pravno podlago za zahtevo po podatkih**. Zaradi pravne varnosti EOVP in ENVP menita, da bi moral člen 17(1)(d) določati, da je treba v zahtevku jasno navesti pravno določbo, ki nalogo v javnem interesu izrecno dodeljuje organu javnega sektorja ali instituciji, agenciji ali organu Unije, ki vloži zahtevek.
76. V členu 15 predloga so navedeni trije možni alternativni scenariji, v katerih se šteje, da obstaja izjemna potreba po uporabi podatkov. Tako kot za točki (a) in (b) člena 15 predloga EOVP in ENVP menita, da bi morala biti zahteva, „*izrecno določena z zakonom*“, izrecno vključena, saj mora biti vsaka omejitev pravice do osebnih podatkov „*določena z zakonom*“ (člen 52(1) Listine EU o temeljnih pravicah, kot to potrjuje ustaljena sodna praksa Sodišča Evropske unije).
77. Omejitve morajo temeljiti na pravni podlagi, ki je ustrezno **dostopna in predvidljiva** ter opredeljena **dovolj natančno, da lahko posamezniki razumejo področje njene uporabe**. V skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti mora pravna podlaga opredeljevati tudi **obseg in način** izvrševanja pooblastil pristojnih organov, spremljati pa jo morajo **zaščitni ukrepi, ki zadostujejo** za zaščito posameznikov pred samovoljo⁴⁷.
78. Glede na to EOVP in ENVP predvsem ugotavljata, da **okoliščine**, ki upravičujejo dostop, niso natančno določene. Predlog se sklicuje na „**izjemno potrebo**“, ki bi upravičevala zahtevo za podatke in se nanaša na „**splošno nevarnost**“ (ki je široko opredeljena⁴⁸). Hkrati ugotavljata, da je v uvodni izjavi 57

⁴⁶ Glej tudi uvodno izjavo (5) predloga.

⁴⁷ Glej med drugim sodbo Sodišča v zadevi „SS“ SIA proti Valsts ierēnēmumu dienests, C-175/20, ECLI:EU:C:2022:124, točka 83.

⁴⁸ Člen 2(10) opredeljuje „splošno nevarnost“ kot „izjemne razmere, ki negativno vplivajo na prebivalstvo Unije, države članice ali njenega dela in ki bi lahko imele resne in trajne posledice za življenjske razmere ali gospodarsko stabilnost ali znatno poslabšanje gospodarskih sredstev v Uniji ali zadevnih državah članicah.“

navedeno, da se določi, ali gre za splošno nevarnost, v skladu z ustreznimi postopki v državah članicah ali ustreznih mednarodnih organizacijah. Zato priporočata, naj se ta pomembna opredelitev vključi v operativni del predloga. Poleg tega menita, **da mora zakonodajalec veliko bolj natančno opredeliti hipotezo nujnosti ali izjemne potrebe**. Opredelitev „splošne nevarnosti“ iz člena 2(10) predloga bi bilo zato treba spremeniti, da bi se jasneje opredelile vrste okoliščin, ki bi pomenile splošno nevarnost.

79. V scenariju iz točke (c) člena 15 predloga sta dejansko predstavljena dva zelo različna primera uporabe: v prvem primeru bi se dostop do podatkov odobril za izpolnitev javnega interesa; v drugem primeru bi se dostop do podatkov odobril za zmanjšanje upravnega bremena. Prvi primer uporabe, ki se nanaša na pomanjkanje razpoložljivih podatkov, zaradi česar organ javnega sektorja ne more opravljati posebne naloge v javnem interesu, **je še posebno problematičen** ob upoštevanju zahteve glede „kvalitete zakona“ (vključno s predvidljivostjo), ki bi lahko posegalo v temeljne pravice. V drugem primeru uporabe **zgolj zmanjšanje upravnega bremena težko prevlada nad vplivom na temeljne pravice in svoboščine zadevnih oseb**. Hkrati to ne bi izpolnjevalo zahteve po nujni potrebnosti posega v temeljne pravice in svoboščine. Glede tega EOVP in ENVP zagovarjata zlasti bolj izrecno opredelitev okoliščin, v katerih se lahko poda zahtevek.
80. EOVP in ENVP ugotavljata, da niso dovolj natančno določene **vrste osebnih podatkov**, do katerih imajo dostop organi javnega sektorja⁴⁹. Obveznost zagotavljanja podatkov bi se namreč lahko razširila na osebne podatke z naprav, ki sestavljajo internet stvari⁵⁰ in internet teles. Take informacije bi se lahko nanašale na posebne vrste osebnih podatkov in druge občutljive podatke, kot je lokacija, ki bi omogočale sklepanje o intimnem življenju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.
81. EOVP in ENVP tudi ugotavljata, da v predlogu niso ustrezno pojasnjeni **zaščitni ukrepi za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki**. Zlasti člen 17(2)(c) predloga (ki se nanaša na vsebino zahtevkov za podatke s strani javnega organa) navaja spoštovanje zakonitih ciljev imetnika podatkov, ne pa tudi tveganja za pravice in svoboščine *posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki*. V skladu s členom 19(1)(b) predloga organ javnega sektorja, *ki je prejel podatke*, izvaja tehnične in organizacijske ukrepe za varstvo pravic in svoboščin posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Glede tega EOVP in ENVP poudarjata, da se navedeni ukrepi sprejmejo predvsem *ob zbiranju* podatkov in ne po njihovem prenosu.
82. Člen 17(2)(d) predloga določa, da zahtevke zadeva, kolikor je mogoče, *neosebne* podatke. Ta zaščitni ukrep spremlja določba člena 18(5): kadar je za izpolnitev zahtevka potrebno razkritje osebnih podatkov, si imetnik podatkov v razumni meri prizadeva za psevdonimizacijo podatkov, kolikor je zahtevku mogoče ugoditi s psevdonimiziranimi podatki. EOVP in ENVP menita, da bi bilo treba člen 18(5) spremeniti tako, da bi imetnik podatkov podatke moral psevdonimizirati, ne si za to zgolj „v razumni meri prizadevati“. Zato so zakonodajalca pozivata, naj izbriše navedbo „v razumni meri prizadevati“, ker se zdi, da omejuje obveznost imetnika podatkov, in poudarjata, da psevdonimizacija zmanjšuje tveganja za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, saj zmanjšuje količino obdelanih osebnih podatkov in vpliv morebitne kršitve varstva podatkov. Poleg tega priporočata, naj so zakonodajalec upošteva, da bi imetnik podatkov morda moral izvajati druge ustrezne zaščitne

⁴⁹ Uvodna izjava 56 se nanaša na „podatke, ki jih hrani podjetje“.

⁵⁰ Uvodna izjava 14.

ukrepe v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov, predvsem ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za zagotavljanje najmanjšega obsega, celovitosti in zaupnosti osebnih podatkov.

83. EOVP in ENVP na splošno ugotavljata, da ima organ javnega sektorja pri zahtevanju podatkov v skladu s predlogom **široko diskrecijsko pravico**, saj je v njegovem zahtevku (in ne v samem predlogu) med drugim navedeno: katere podatke zahteva (člen 17(1)(a)); „izjemna potreba“ (točka (b)), ki se samo v primeru splošne nevarnosti določi po uveljavljenih postopkih; namen zahtevka, predvidena uporaba in trajanje „uporabe“ (točka (c)).
84. EOVP in ENVP menita, da bi moral predlog **jasneje opredeljevati obseg in način izvrševanja pooblastil organa javnega sektorja** za zaščito posameznikov pred samovoljo⁵¹. Zlasti poudarjata, da mora v skladu s sodno prakso Sodišča EU⁵² zakonodaja, ki zagotavlja pravno podlago za zadevne ukrepe, določati jasna in natančna pravila, ki urejajo **obseg in uporabo** zadevnega ukrepa, ter določajo **minimalne zahteve**, tako da imajo osebe, za osebne podatke katerih gre, na voljo **zadostna jamstva**, ki omogočajo učinkovito varovanje teh podatkov pred tveganji zlorabe. V tej zakonodaji mora biti navedeno, v kakšnih okoliščinah in pod katerimi pogoji je mogoče sprejeti ukrep, ki določa obdelavo takih podatkov, s čimer se zagotovi, da je poseganje omejeno na to, kar je nujno potrebno. Potreba po takih zaščitnih ukrepih je toliko večja pri varstvu posebnih vrst osebnih podatkov.
85. Poleg tega EOVP in ENVP ugotavljata, da v skladu s členom 17(3) predloga organi javnega sektorja **ne dajejo podatkov na voljo za ponovno uporabo v smislu Direktive (EU) 2019/1024**. Vendar bi člen 17(4) dovoljeval izmenjavo podatkov med organi javnega sektorja, ki opravljajo naloge iz člena 15, ali souporabo podatkov s tretjimi osebami v primerih, ko so organi javnega sektorja oddali v zunanje izvajanje „tehnične preglede ali druge funkcije“. Glede na široko področje uporabe člena 15 omejitev ponovne uporabe podatkov, vključno z osebni podatki, ni dovolj natančno opredeljena. Poleg tega je v uvodni izjavi 65 predloga navedeno: „Podatki, ki se organom javnega sektorja ter institucijam, agencijam in organom Unije dajo na voljo na podlagi izjemne potrebe, bi se morali uporabljati samo za namen, za katerega so bili zahtevani, razen če se imetnik podatkov, ki jih je dal na voljo, izrecno strinja, da se uporabijo za druge namene.“ EOVP in ENVP opozarjata, da če se zahtevki nanaša na osebne podatke, bi vsako obdelavo za namen, ki ni namen, za katerega so bili osebni podatki zbrani, urejal člen 6(4) Splošne uredbe o varstvu podatkov in/ali člen 6 uredbe EU o varstvu podatkov ne glede na to, ali je imetnik podatkov izrazil privolitev. Zato priporočata, naj se navedeni določbi ustrezno spremenita.
86. **Člen 21** predloga bi organom javnega sektorja dovoljeval nadaljnji prenos podatkov **fizičnim ali pravnim osebam za izvedbo raziskav, povezanih z namenom, za katerega so bili podatki zahtevani**. EOVP in ENVP opozarjata na potrebo po **ustreznih zaščitnih ukrepih**, ob upoštevanju možne občutljive narave zadevnih podatkov, v skladu s členom 89 Splošne uredbe o varstvu podatkov in členom 13 uredbe EU o varstvu podatkov.

⁵¹ V zvezi s tem glej smernice ENVP o ocenjevanju sorazmernosti ukrepov, ki omejujejo temeljni pravici do zasebnosti in varstva osebnih podatkov, z dne 19. decembra 2019, ki se med drugim sklicujejo na naslednje zaščitne ukrepe: obvestilo zadevne osebe ter zagotovitev hrambe na ozemlju Evropske unije in nepreklicnega uničenja podatkov po koncu obdobja hrambe. Glej tudi sodbo Sodišča EU v zadevi „SS“ SIA proti Valsts ierēnumu dienests, C-175/20, ECLI:EU:C:2022:124, točke 64, 83 in 84.

⁵² Glej sodbo Sodišča EU v zadevi *Privacy International proti Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs*, C-623/17, ECLI:EU:C:2020:790, točka 68.

87. EOVP in ENVP tudi opozarjata, kot je navedeno v Izjavi EOVP o svežnju o digitalnih storitvah in podatkovni strategiji, da „*bi bilo treba posebno pozornost nameniti zaščitnim ukrepom za obdelavo za namene znanstvenih raziskav, ki zagotavljajo zakonito, odgovorno in etično upravljanje podatkov, kot so **zahteve glede preverjanja** za raziskovalce, ki bodo imeli dostop do velikih količin potencialno občutljivih osebnih podatkov*“⁵³. Zato priporočata, naj se te zahteve vključijo v predlog.
88. Glede člena 18 predloga EOVP in ENVP menita, da bi bilo treba navesti sklic na „*sektorsko zakonodajo*“ (ki opredeljuje posebne potrebe glede razpoložljivosti podatkov v skladu s členom 18(2)). Posebna pripomba se nanaša na člen 18(6), ki določa pristojnost organa iz člena 31 med drugim v primeru izpodbijanja izvršitve zahtevka. Ker zahtevke lahko vloži institucija, agencija ali organ EU, bi moral člen 31 vključevati ENVP in sklic na Uredbo (EU) 2018/1725. V to določbo bi bilo treba vključiti tudi sklic na uradno obvestilo posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, o zahtevku in na možnost, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, (ne samo imetnik podatkov) izpodbija zahtevek, ter na njegovo pravico do učinkovitega pravnega sredstva proti zahtevku.
89. Glede člena 19 predloga EOVP in ENVP ugotavljata, da široka opredelitev namenov oslabi tudi zaščitni ukrep iz člena 19(1)(a). Poleg tega bi bilo treba že na začetku jasno opredeliti ustrezno obdobje hrambe podatkov glede na namen obdelave podatkov.
90. Člen 16(2) predloga določa, da „organi javnega sektorja *ne uveljavljajo* pravic iz tega poglavja *za izvajanje* dejavnosti preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali upravnih prekrškov ali izvrševanja kazenskih sankcij ali za carinsko ali davčno upravo.“ To poglavje *ne vpliva* na veljavno pravo Unije in nacionalno pravo o preprečevanju, preiskovanju, odkrivanju ali pregonu kaznivih dejanj ali upravnih prekrškov ali izvrševanju kazenskih ali upravnih sankcij ali o carinski ali davčni upravi (poudarek dodan).
91. EOVP in ENVP najprej ugotavljata, da določba člena 16(2) ni v skladu s členom 1(4), ki določa, da predlog v nobeni svoji določbi ne vpliva na številne dejavnosti obdelave podatkov in pristojnosti, ki se delno razlikujejo od opredeljenih v členu 16(2). Poleg tega ugotavljata, da uvodna izjava 60 predloga že potrjuje, da bi morali organi javnega sektorja ter institucije, agencije in organi Unije pri opravljanju svojih nalog na področju preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj in upravnih prekrškov, izvrševanja kazenskih in upravnih sankcij ter zbiranja podatkov za davčne ali carinske namene *ravnati v okviru svojih pooblastil na podlagi sektorske zakonodaje*.
92. Vendar EOVP in ENVP glede na posebno naravo in poslanstvo organov javnega sektorja ter institucij, agencij in organov Unije, ki opravljajo take naloge v javnem interesu, menita, da bi bilo treba te subjekte kot take izključiti iz področja uporabe poglavja V. Dejansko menita, da bi ti subjekti morali imeti *samo* pristojnost, da imetnikom podatkov naložijo obveznost dajanja podatkov na voljo izključno v skladu s pooblastili iz sektorske zakonodaje. Poleg tega zlasti v zvezi z institucijami, agencijami in organi Unije priporočata, naj se v normativnem delu predloga izrecno določijo tisti subjekti, ki bi lahko zahtevali podatke v skladu s poglavjem V ob ustreznem upoštevanju svojih pristojnosti iz aktov o ustanovitvi.
93. Ta priporočila ne posegajo v potrebo po dovolj natančni določitvi preširoke opredelitve „splošne nevarnosti“ v členu 2(10), ki bi upravičevala uveljavljanje pravice do dostopa do podatkov.

⁵³ Izjava EOVP o svežnju o digitalnih storitvah in podatkovni strategiji, sprejeta 18. novembra 2021, stran 7.

3.8 Mednarodni okviri zaščitnih ukrepov za neosebne podatke (poglavje VII predloga)

94. EOVP in ENVP pozdravljata določbe predloga o dostopu do podatkov, ki so omejene samo na neosebne podatke in za katere se zdi, da odražajo določbe člena 48 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Ugotavljata, da se člen 27 vsebinsko nanaša predvsem na zahteve za dostop in ne na prenose. Pojem „prenos“ ima v Splošni uredbi o varstvu podatkov poseben pomen, ki pomeni z njim povezane obveznosti. Da bi se izognili vsakršni zmedbi glede neosebnih podatkov predlagata, naj se ta člen nanaša samo na dostop, pojem prenos pa naj se iz njega odstrani.
95. Poleg tega bi bilo koristno pojasnilo glede medsebojnega delovanja odstavkov (1), (2) in (3) člena 27 predloga. EOVP in ENVP pozdravljata navedbo v členu 27(1), ki zajema kakršno koli tveganje dostopa državnih organov do neosebnih podatkov, ki bi bil v nasprotju s pravom Unije ali nacionalnim pravom zadevne države članice. Vendar bi bilo treba končno besedilo določbe „*brez poseganja v odstavek 2 ali 3*“ spremeniti, da se pojasni, da tudi če ni zahtevka, se morajo v vsakem primeru vzpostaviti ukrepi iz odstavka 1, tj. ne glede na zahtevek za dostop do podatkov s strani tretje države. Ker informacije v zvezi z zahtevkom niso vedno na voljo, je dejansko pomembno vzpostaviti ukrep, da se prepreči taka možnost dostopa. EOVP in ENVP se tudi sprašujeta, ali beseda „razumne“ v odstavku 1 ne zmanjšuje učinka ukrepov. Predlagala bi, naj se za zagotovitev učinkovitosti takih ukrepov besedo „razumne“ odstrani ali nadomesti z močnejšim izrazom, kot je „potrebne“.
96. Poleg tega EOVP in ENVP ugotavljata, da lahko v skladu s členom 27(3) predloga ponudniki storitev obdelave podatkov, ki prejmejo odločbo sodišča ali upravnega organa tretje države o prenosu neosebnih podatkov, ki se hranijo v Uniji, ali omogočanju dostopa do njih, zaprosijo za mnenje pristojnih organov ali teles v skladu s predlogom, da bi ugotovili, ali so izpolnjeni ustrezni pogoji za dostop. EOVP in ENVP pozdravljata to določbo, ki v posebnih primerih zahteva posvetovanje s pristojnim organom. Vendar pa posledice mnenja pristojnega organa v določbi niso navedene. Zato predlagata, naj se doda naslednje besedilo: „*Če pristojni organi v mnenju ugotovijo, da pogoji niso izpolnjeni, zlasti zato, ker se odločba nanaša na poslovno občutljive podatke ali ker vpliva na nacionalne varnostne ali obrambne interese Unije ali njenih držav članic, prejemnik ne zagotovi dostopa do podatkov*“.

3.9 Izvajanje in izvrševanje (poglavje IX predloga)

97. Kot splošno pripombo k določbam o upravljanju te uredbe bi EOVP in ENVP želela poudariti tveganja, ki jih pomeni predlog, ki ne usklajuje nadzora uporabe te uredbe med državami članicami, ne zagotavlja mehanizma za evropsko skladnost, ki bi lahko zagotavljal skladno uporabo te uredbe na notranjem trgu, in ne zagotavlja usklajenih kazni, kar bi lahko privedlo do izbiranja najugodnejšega pravnega reda.
98. Člen 31 predloga določa, da vsaka država članica imenuje enega ali več pristojnih organov, ki so odgovorni za uporabo in izvrševanje akta o upravljanju podatkov, in da lahko države članice ustanovijo enega ali več novih organov ali naloge poverijo obstoječim organom. EOVP in ENVP opozarjata na tveganje operativnih težav, ki bi lahko izhajale iz imenovanja več kot enega pristojnega organa, odgovornega za uporabo in izvrševanje te uredbe. Resno ju skrbi, da bo ta osnutek strukture upravljanja povzročil zapletenost in zmedo za organizacije in posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, ter razhajanje regulativnih pristopov v Uniji in tako vplival na skladnost pri spremljanju in izvrševanju.

99. Glede sektorskih organov je določba člena 31(2)(b) precej ohlapna in ne zagotavlja dovolj smernic za razdelitev odgovornosti za izvajanje predloga med pristojne organe, organe za varstvo podatkov in sektorske organe, kar bi lahko privedlo do prekrivanja in spora glede določitve odgovornosti. Na primer, v poglavju IX predloga vloga nacionalnih organov, odgovornih za izvrševanje varstva potrošnikov (iz uvodne izjave 82 ter členov 36 in 37 te uredbe), ni natančno opredeljena. Jasno bi bilo treba opredeliti pooblastila in naloge različnih pristojnih organov, predvsem v zvezi z izvrševanjem različnih določb predloga. EOVP in ENVP so zakonodajalcema na primer priporočata, naj določita, kateri organ je odgovoren za uporabo in izvrševanje poglavja IV predloga o nepoštenih pogojih v zvezi z dostopom do podatkov in njihovo uporabo med podjetji. Poleg tega bi bilo treba za zagotovitev pravne varnosti in preprečitev zmede podrobneje pojasniti vzajemno delovanje med modelom upravljanja predloga in modeli upravljanja iz sektorskih zakonodaj (na primer s pristojnimi organi, ustanovljenimi v skladu z uredbo o evropskem zdravstvenem podatkovnem prostoru).
100. EOVP in ENVP pozdravljata imenovanje nadzornih organov za varstvo podatkov kot pristojnih organov, odgovornih za spremljanje uporabe predloga, kar zadeva varstvo osebnih podatkov (člen 31(2)(a)). To imenovanje je pomembno za preprečitev neskladja in morebitnega nasprotja med določbami te uredbe in Splošno uredbo o varstvu podatkov ter za ohranitev temeljne pravice do varstva osebnih podatkov iz člena 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 8 Listine EU o temeljnih pravicah. Vendar pristojnosti nadzornih organov „*ne posegajo v odstavek 1*“. Ni jasno, kako bi lahko taka določba vplivala na pristojnosti nadzornih organov za varstvo podatkov in sektorskih organov. EOVP in ENVP zato pozivata zakonodajalca, naj spremeni to določbo in odpravi vsakršno dvomnost.
101. Prav tako ni jasno, kako medsebojno delujeta odstavka (1) in (4) člena 31 predloga. Predlog vsebuje več scenarijev, ki pa niso jasni. EOVP in ENVP menita, da bi lahko sedanji osnutek predloga privedel do sporov glede določitve odgovornosti, zapletenosti za organizacije in posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, ter razdrobljenega nadzora med državami članicami. Zato zaradi jasnosti priporočata, naj se črta navedba „*brez poseganja v odstavek 1 tega člena*“ (člen 31(2)). Zakonodajalcema tudi zelo priporočata, naj pojasnita člen 31(1) in (4) ter določita jasne določbe o imenovanju pristojnih organov, organov za varstvo podatkov ter sektorskih in usklajevalnih organov, razdelitvi odgovornosti med te organe in mehanizmu sodelovanja. Zlasti opozarjata, da v predlogu niso opredeljena pooblastila in naloge usklajevalnega pristojnega organa, in zakonodajalcu priporočata, naj to popravi.
102. Člen 31(3) predloga določa obveznost držav članic, da zagotovijo, da so naloge in pooblastila pristojnih organov, imenovanih v skladu z odstavkom 1 navedenega člena, jasno opredeljena. EOVP in ENVP ugotavljata, da je veliko teh pooblastil in nalog podobnih pooblastilom in nalogam, dodeljenim nadzornim organom za varstvo podatkov v skladu s členom 58 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Kljub temu menita, da v členu 31(3) predloga naloge in pooblastila pristojnih organov niso usklajena med državami članicami, medsebojno delovanje te določbe in Splošne uredbe o varstvu podatkov pa ni jasno. Poleg tega ni jasno, kako bodo te naloge in pooblastila iz člena 31(3) predloga vplivala na naloge in pooblastila nadzornih organov za varstvo podatkov pri spremljanju uporabe te uredbe v zvezi z varstvom osebnih podatkov. Iz člena 31(2)(a) bi bilo mogoče razumeti, da so naloge in pooblastila nadzornih organov za varstvo podatkov enaka kot naloge in pooblastila iz poglavij VI in VII Splošne uredbe o varstvu podatkov. Vendar ni jasno, ali predlog te nove naloge in pooblastila dodeljuje tem organom, in če jih, kako bo to vplivalo na naloge in pooblastila, ki jih nadzornim organom za varstvo podatkov dodeljuje Splošna uredba o varstvu podatkov. Za zagotovitev jasnosti in skladnosti

spremljanja EOVP in ENVP priporočata, naj se v okviru predloga jasno opredeli predvidena vloga nadzornih organov za varstvo podatkov.

103. EOVP in ENVP pozdravljata člen 31(6) predloga, ki določa, da pristojni organi niso pod zunanjim vplivom ter ne zahtevajo in ne sprejemajo navodil od katerega koli drugega subjekta. Za pojasnilo in okrepitev te določbe priporočata, naj se v predlogu izrecno navede neodvisna narava pristojnih organov.
104. Člen 32(1) predloga določa: „Brez poseganja v katero koli drugo upravno ali sodno pravno sredstvo imajo fizične in pravne osebe pravico, da posamično ali, kadar je ustrezno, skupaj vložijo pritožbo pri ustreznem pristojnem organu v državi članici svojega običajnega prebivališča, kraja dela ali sedeža, če menijo, da so bile kršene njihove pravice iz te uredbe.“
105. Pravica do vložitve pritožbe v skladu s členom 32 lahko povzroči operativne težave, ker ni jasno, kako bodo fizične ali pravne osebe ugotovile, ali gre za osebne podatke in kateri organ je pristojen za obravnavanje pritožbe. EOVP in ENVP zelo priporočata, naj zakonodajalec zagotovi jasen in natančen mehanizem sodelovanja za obravnavanje pritožb med pristojnimi organi (tj. nadzornimi organi za varstvo podatkov, ter sektorskimi in usklajevalnimi organi) ter jasno določi organ, ki sprejema pritožbe. Menita namreč, da člen 32(2) in (3) ne zadostuje, saj ne zagotavlja dovolj informacij niti za pritožnike niti za nadzorne organe. Zato priporočata, naj se usklajevalni organi imenujejo za organe, ki sprejemajo vse pritožbe v zvezi s to uredbo, in naj se jim dodeli naloga, da jih posredujejo zadevnim drugim organom. Zlasti priporočata, naj se izrecno navede, da ta člen ne vpliva na poglavje VIII Splošne uredbe o varstvu podatkov.
106. Prav tako ni jasno, kako bo ta določba v zvezi z osebnimi podatki medsebojno delovala z mehanizmom vse na enem mestu iz člena 56 Splošne uredbe o varstvu podatkov za čezmejno obdelavo.
107. Poleg tega EOVP in ENVP ugotavljata, da predlog ne vključuje posebnih določb o pravici do učinkovitega pravnega sredstva, ki jo ima vsaka prizadeta fizična in pravna oseba v primeru neukrepanja v zvezi s pritožbo, vloženo pri pristojnih organih, in v zvezi z odločbami pristojnih organov na podlagi tega predloga. To bi lahko privedlo do vzporednih in neusklajenih ureditev med uveljavljanjem na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov (za katerega je zagotovljena pravica do učinkovitega pravnega sredstva) in na podlagi predloga.
108. EOVP in ENVP ugotavljata, da uvodna izjava 82 ter člena 36 in 37 predloga vzpostavljajo možnost uporabe mehanizma mreže za sodelovanje na področju varstva potrošnikov v EU in zastopniških tožb s spremembo prilog k Uredbi (EU) 2017/2394 in Direktivi (EU) 2020/1828. Ni jasno, kako in v kakšnem obsegu bo mehanizem mreže za sodelovanje na področju varstva potrošnikov vplival na pravico do vložitve pritožbe iz tega člena.
109. V zvezi s členom 33 EOVP in ENVP ugotavljata, da kazni za kršitve predloga v predlogu niso usklajene (niti ni navedeno, za katere kršitve se naložijo kazni, kakšne globe so predvidene za kršitve določb predloga ali kateri organi so pristojni za naložitev takih kazni). Na primer, ni jasno, kako in kateri organ bo odgovoren za izvrševanje člena 5(2), ki vratarjem prepoveduje, da delujejo kot tretja oseba, s katero lahko uporabnik souporablja svoje podatke, in kakšne kazni se bodo uporabljale. Zato priporočata, naj zakonodajalec pojasni medsebojno delovanje predloga in akta o digitalnih trgih pri uveljavljanju te določbe in kazni, ki se uporabljajo.

110. EOVP in ENVP ugotavljata, da ta določba, ki omejuje izvršljivost predloga (zmožnost naložitve usklajenih kazni), po možnosti pa tudi spodbuja izbiro najugodnejšega sodišča v državi članici z najmanj strogimi predpisi, posega v navedeni cilj predloga, ki je zagotoviti pravičnost pri razdelitvi vrednosti, ustvarjene iz podatkov, med akterje podatkovnega gospodarstva.
111. Glede člena 34 EOVP in ENVP priporočata, naj se Komisija pri razvoju in predlaganju nezavezujočega modela pogodbenih določil o dostopu do podatkov in njihovi uporabi, kadar gre za osebne podatke, posvetuje z EOVP.
112. Na koncu EOVP in ENVP ugotavljata, da predlog ne določa okvira evropskega sodelovanja. Ob upoštevanju vpliva predloga v državah članicah in velikega obsega čezmejne obdelave, ki bi lahko spadala na področje uporabe te uredbe, je prav nenavadno, da ta predlog ne zagotavlja jasnega mehanizma evropskega sodelovanja za zagotovitev njegove dosledne uporabe med državami članicami (zlasti v zvezi z obravnavanjem pritožb in ob upoštevanju morebitne vključenosti različnih sektorskih pristojnih organov). Hkrati ugotavljata, da v tem smislu člen 31(3)(f) ne zadostuje, in priporočata, naj sozakonodajalec določi jasna pravila za lažje sodelovanje med različnimi vključenimi organi.
113. EOVP in ENVP pozdravljata imenovanje nacionalnih organov za varstvo podatkov kot pristojnih organov, odgovornih za spremljanje uporabe predloga v zvezi z varstvom osebnih podatkov, ter sozakonodajalca pozivata, naj nacionalne organe za varstvo podatkov imenujeta tudi za usklajevalne pristojne organe na podlagi tega predloga.
114. Organi za varstvo podatkov imajo edinstveno pravno in tehnično strokovno znanje s področja spremljanja skladnosti obdelave podatkov, zagotavljanja smernic akterjem na digitalnem področju in posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, ter uporabe medregulativnega mehanizma, kar jih umešča v središče urejanja digitalnega področja.
115. Ker se uporablja Splošna uredba o varstvu podatkov, kadar so v naboru podatkov osebni in neosebni podatki neločljivo povezani, EOVP in ENVP tudi menita, da bi morala v strukturi upravljanja tega predloga prevladati vloga organov za varstvo podatkov. Sozakonodajalca bi morala zagotoviti, da to upravljanje odraža razširjenost temeljne pravice do varstva osebnih podatkov iz člena 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 8 Listine EU o temeljnih pravicah ter ohranja neodvisnost organov za varstvo podatkov.
116. Če bi se za usklajevalne pristojne organe imenovali organe, ki niso organi za varstvo podatkov, bi to lahko vplivalo na doslednost pri spremljanju uporabe določb Splošne uredbe o varstvu podatkov ter privedlo do resnične zapletenosti za akterje na digitalnem področju in posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki.
117. EOVP in ENVP ugotavljata, da je ENVP naveden samo v členu 33(4) predloga, ki se nanaša na kazni (za kršitve določbe o dostopu javnih organov do podatkov, poglavje V) in ni naveden kot „pristojni organ“ v členu 31 predloga. Ob upoštevanju **nadzorne vloge** ENVP kot organa za varstvo podatkov za institucije, organe in agencije Evropske unije ter glede na to, da lahko nekatere institucije, organi in agencije Evropske unije delujejo tudi kot uporabnik ali imetnik podatkov v smislu tega predloga, EOVP in ENVP priporočata, naj se vključi **v člen 31(2)(a) sklic na ENVP kot pristojni organ za nadzor celotnega predloga, kolikor se nanaša na institucije, organe, urade in agencije Unije.** Poleg tega bi bilo treba pojasniti, da se po potrebi smiselno uporablja člen 62 Uredbe 2018/1725.

V Bruslju, 4. maja 2022

Za Evropski odbor za varstvo podatkov

Predsednica

(Andrea Jelinek)

Za Evropskega nadzornika za varstvo podatkov

Evropski nadzornik za varstvo podatkov

(Wojciech Wiewiorowski)

Sprejeto